

**LA CANÇÓ DE BRESSOL:
UN FENOMEN ETNOMUSICOLÒGIC**

Tesi doctoral de
Maria-Àngels Subirats Bayego

Dirigida per
Xosé Aviñoa Pérez

Departament d'Història de l'Art
Universitat de Barcelona

ANÀLISIS I RESULTATS PARCIALS

ANDALUSIA

ANDALUSIA

Dauis. me. te mi ni. ni. to que me. ve al co - co

ni. nis que chus. men jo - co

1.FONT

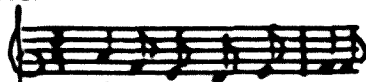
Nº: 1 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Marius Schneider

1.2: Andalusia. 1945

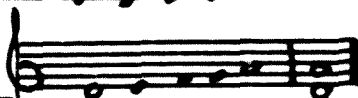
2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 5321233

2.2: 1er mode gregoria

Ambit 5ª

2.3:

CO - CO

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 53 / 25 / 34 / 3.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C4 / D //

A / B / Av / C //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duérmete mi niño..."

3.2: Por / "Coco"

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: És abreviada una 5ª de com la va transcriure Marius Schneider per tal de mantenir una tesitura còmoda.

ANDALUSIA

Duér - me - te ni - ño mi - o — que vie - ve en el co -
 co — y se lle - va a los ni - ños — que
 duér - men lo — co —

1.FONT

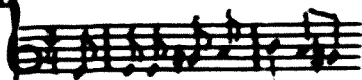
Nº: 2 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. J.A. Donostia

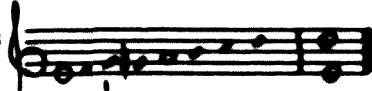
1.2: Andalusia.1946

2.ANÀLISI MUSICAL

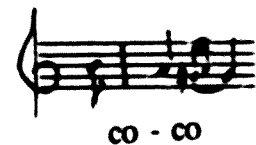
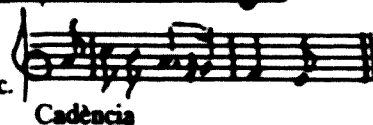
2.1: 1113 < 4543 <

2.2: Escala andalusa
Àmbit 7º

2.3: Melismes.
Apoiatures 2º men. desc.

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari

2.6:

2.7: 1.3 / 5.3 / 3.3 / 4.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / Av / C //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duérmete niño mío..."

3.2: Por / "Coco"

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: Anacrusi sobre la mateixa nota en el primer ictus.

ANDALUSIA

Dúeme-te ni-ño mi-o, dúeme-te ya
que va a re-ur al co-coy te va a ma-tar

1.FONT

Nº: 3 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. M. Rodriguez Mata

1.2: And. usia.1945

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 3 < 456577

2.2: Escala andalus
Àmbit 8ª

2.3: Melismes

Cadència   Co - co

2.4: Heteromètrica / Heterorrítmica

2.5: Lliure

2.6:

2.7: 3.7 / 6.5 / 1.5 / 4.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / A, / C //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duérmete niño mío..."

3.2: Por / "Coco"

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: Cal observar el ritme completament lliure.

El transcriptor ha escrit un treset, probablement cantada en un altre moment hauria resultat diferent el ritme.

ANDALUSIA

1.FONT

Nº: 4 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Marius Schneider

1.2: Andalusia. 1945.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 111144

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 5ª

2.3: Cadència

CO - CO

2.4: Isomètrica / isorrítmica

2.5: Binari compost

2.6:

2.7: 1.4 / 3.3 / 1.7 / 1.1 //

2.8: a5 / b5 / a7 / b5 //

A / B / Av / Bv //

A / A / B / A //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Ea, nu, ca..."

3.2: Por / "Coco"

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple, el primer vers queda substituït per "ea, nu, ca."

4.OBSERVACIONS: Marius Schneider la transcriu amb 4 dies a l'armadura, jo he posat les alteracions només davant les notes que n'estaven afectades. Anacrusi a la 4ª descendent del 1er ictus. Sílabes sense significació "Ea", "Nu".

ANDALUSIA

Duér-me-te ni-ño mi-o — que vie-ne al co-co
que se lle-va a los ni-ños — que duér-men po-co —

1.FONT

Nº: 5 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Bonifacio Gil.

1.2: Andalusia.Granada.1946

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 3 < 456576543 <

2.2: Mode de Mi (menor) per salt de 3ª
Àmbit 7ª

2.3: Cadència

Co-co

2.4: Heteromètrica / Heterorrítmica

2.5: Ternari / Binari (només sobre la paraula coco)

2.6: Podria molt bé estar escrita sense divisòries.

2.7: 3.3 / 1.5 / 3.4 / 3.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / Av / C //

A / B / Av / C //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duérmete niño mío..."

3.2: Por / "Coco"

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS:

ANDALUSIA

Duer-me-te ni-ño mi-o que-sto-co-co vie-me y se lle-va a los
ni-nos - que po-co duer-mán

1.FONT

Nº: 6 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Bonifacio Gil

1.2: Andalusia. Granada. 1946.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 11443 < 55

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 5ª

2.3: Cadència

2.4: Heteromètrica / Heterorrítmica

2.5: Lliure

2.6:

2.7: 1.5 / 4.5 / 4.1 / 4.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / Av / B / Bv //

A / Av / B / Bv //

co - c7

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duermete niño mío..."

3.2: Por / "Coco"

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: Anacrusi a la 4ª descendent del 1er ictus.

ANDALUSIA

Duér-me-te ni-ño mío... que me me al co -
 co... y se eleva los ni-ños
 que duer-me un pe-co

1.FONT

Nº: 7 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. M. Rodriguez Mata

1.2: Andalusia. Jacn.1945

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 7773? 333

2.2: E:cala andalusa
 2.ºmbit 6º

2.3: Melismes. Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6: M

2.7: 13 / 4.1 / 4.1 / 2.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / C' //

A / B / C / D //

CO - CO

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duérmete niño mío..."

3.2: Por / "Coco"

3.3: Castellà

3.4: S'guidilla simple

4.OBSERVACIONS: Anacrusi a la 3ª Major descendent del 1er ictus.

Recitatiu sobre la mateixa nota.

ANDALUSIA

Dauis-me-te mi-ño mi-c — dauis-me-te puen-te —
por-que si no te dauis-me-s — te ele-va-el ce-c —

1.FONT

Nº: 8 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. M. Rodriguez Mata.

1.2: Andalusia. Jaen. 1945

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 3 < 4565643 <

2.2: Escala andalusa
Àmbit 6ª

2.3: Ornaments. Cadència

2.4: Heteromètrica / Heterorrítmica

2.5: Lliure

2.6:

2.7: 33 / 33 / 11 / 21 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / Av / B / Bv //

A / B / Av / C //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duérmete niño mío..."

3.2: Por / "Coco"

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple.

4.OBSERVACIONS:

ANDALUSIA

Duér-me-te ni-ño chi-qui-to, hi-ra que vie-ne la
 mo-ra pre-gun-tan-do por las ca-sar don-de es-tá el ni-ño que
 llo-ra no-ou

1.FONT

Nº: 9 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. M. Rodriguez Mata

1.2: Andalusia. Jaen.1945

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 21243211

2.2: Polaritat sobre el mi
 Àmbit 6º

2.3: Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari

2.6:

2.7: 2.1 / 2.1 / 6.3 / 5.1 //

2.8: a8 / b8 / a8 / b8 //

A / Av / B / C //

A / A / A / A //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duérmete niño chiquito..."

3.2: Por / Mora

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONS: Sílabes sense significat "Ron".

ANDALUSIA

No llo-res ni - ño her-mo-so — no llo-res que ve-el la
 mo-ra pre-que-ten-do de fun-tan pre-ta quien es el ni-ño que
 llo-ra -

1.FONT

Nº: 10 AN

1.1: Institut Espanyol musicologia. Marius Schneider.

1.2: Andalusia. 1945.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 33576665

2.2: Mi menor amb fa natural
 Àmbit 7ª

2.3: Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari compost

2.6:

2.7: 3.5 / 4.3 / 3.2 / 5.1 //

2.8: a7 / b8 / c10 / b8 //

A / B / C / D //

A / A / Av / A //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "No llores niño hermoso..."

3.2: Por / Mora

3.3: Castella

3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONS : Es inconcreta l'estructura de l'estrofa literària.

ANDALUSIA

Poco lento

Duér-me-te, ni-ño chi-qui-to — Mi-ra que vie-
 me la mo-ra — pe-que-ñan do e fue-tes que-ñan ta
 — Cuar es el ni-ño que yo-ra Cuar es el
 ni-ño que yo-ra.

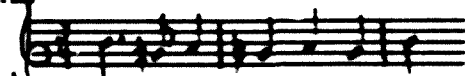
1.FONT

Nº: 11 AN

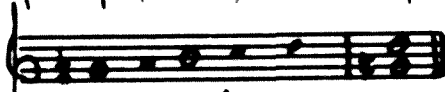
- 1.1: Cancionero Popular Musical Español. Felip Pedrell
 Cantada per Trini B.
 1.2: Andalusia. Sevilla. Alcalá de Guadaira.

2.ANÀLISI MUSICAL

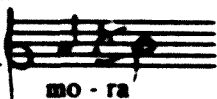
2.1: 53 < 43 < 43 53 <

2.2: Mi menor
 Àmbit 5ª

2.3: Apoiatures. 2ª menor descendent.

mo-ra

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 53 / 45 / 53 / 55 / 53 / 45 //

2.8: a7 / b8 / c8 / b8 //

A / B / C / D // E //

A / B / C / D // E //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

- 3.1: "Duérmete niño chiquito..."
 3.2: Por / Mora
 3.3: Castellà
 3.4: Quar:eta

4.OBSERVACIONS: "E" per de; "cuar" per cual; "yora" per llora;
 "Er", per el.
 Només utilitza un sector de l'escala de mi menor.

ANDALUSIA

Ah! Duér-me-te ni-ño chi-qui-to mi-ra que vie-ne la
 lo-ba que vie-ne de ca-ra en ca-ra se lle-va al
 ni-ño que lle-ra

1.FONT

Nº: 12 AN

1.1: Recollida per Arcadio de Larrea

1.2: Andalusia. Huelva. 1948

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 13 < 45654543 <

2.2: Escala andalusa
 Àmbit 6ª

2.3: Apointura 2ª menor desc.

Cadència

lo - ba

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari comp opst

2.6:

2.7: 1 // 3.3 / 3.3 / 4.1 / 4.1 //

2.8: a8 / b8 / b8 / b8 //

A / A / B / Bv //

A / A / B / Bv //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Ah! Duérmete niño chiquito..."

3.2: Por / "Loba"

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONS:

ANDALUSIA

Dormi-me te mi-ni-ño mi-o — mi-ra que me-ne ha lo-ba —
 mi-que tan-do por la ca-lla — don-de es-tá el mi-ño que lo-ra —
 e-a — e-a —

1.FONT

Nº: 13 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. M. rodriguez Mata.

1.2: Andalusia. Jaén. 1945.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 654543 < 44

2.2: Escala andalusa
 Àmbit 9º

2.3:

Cadència

lo - ba

tesitura greu

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari compost

2.6:

2.7: 6.4 / 4.1 / 5.1 / 5.1 //

2.8: a8 / b8 / c8 / b8 //

A / B / C / D //

A / A / A / A //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duérmete niño mío..."

3.2: Por / "Loba"

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONS: Cal observar el ritme que fa servir en els "ca" finals. Cal observar la tesitura greu que utilitza en el 5è compàs. Sílabes sense significació "Ea".

ANDALUSIA

A la run run mi nee. ne que me. ne ee ti - o
 - y se lle. va a los ni - ños - - que no han da. ni. do - -

1.FONT

Nº: 14 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Marins Schneider.

1.2: Andalusia. 1945

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 11543 < 45

2.2: Mi Major
Àmbit 5ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari

2.6:

2.7: 15 / 33 / 3. 1 / 3.1 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 //

A / B / C / C' //

A / B / A' / C //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "A la run run mi nee..."

3.2: Por / "Tio"

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: Originariament M. Schneider la transcriu amb 4

diesi aquí s'han posat les alteracions només davant les notes afectades.

Anacrusi a la 5ª descendent del 1er ictus.

ANDALUSIA

A la ma. na, na - na, duen - me - te chi - que -
ti toy has - ta ma - na - na, le - né

1.FONT

Nº: 15 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. J.A. Donostia

1.2: Andalusia.1946

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 1113<54

2.2: Escala andalusia
Àmbit 6ª

2.3: Apoiatura 2ª menor desc.

Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari

2.6:

2.7: 1.4 / 4.4 / 3.1 //

2.8: a6 / b7 / a5 //

A / B / C //

A / B / A //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "A la nana, nana..."

3.2: Son

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla incompleta

4.OBSERVACIONS: Veure com en la transcripció els accents no es corresponen amb la música.

Síl.labes sense significació "Nana".

ANDALUSIA

Duer. me duer. me mi ni. ño que. ri. do y en los bra. gos muy
ca. ca del co. ra. çón; Duer. me, duer. me en ti pu. se mi or. çón.
y el más gran. de de mi co. ra. çón

1.FONT

Nº: 16 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Marius Schneider.

1.2: Andalusia.1945

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 5554565443

2.2: MI Major
Ambit 5ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 53 / 53 / 55 / 55 //

2.8: A10 / B11 / A10 / B11 //

A / Av / Av / Av, //

A / Av / Av / Av, //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duerme, duerme mi niño querido..."

3.2: Son

3.3: Castellà

3.4: Forma part d'una estrofa més llarga.

4.OBSERVACIONS: É: una 3ª més baixa de com la va transcriure en Marius Schneider.

ANDALUSIA

Handwritten musical notation on three staves. The lyrics are written below the notes. The first staff contains the first line of the melody and the lyrics "Mi ni-ña se va a dor-mir — en gra-cia de la pos-". The second staff continues the melody with the lyrics "to - na — si no se duer-me ni ni-ña —". The third staff concludes the melody with the lyrics "— se duer-me lo a cau-lla do-ra —".

1.FONT

Nº: 17 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. M. Garcia Matos

1.2: Andalusia. 1946

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 11113 < 45654

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 6ª

2.3: Melismes. Cadència

2.4: Heteromètrica / Heterorítmica

2.5: Lliure

2.6:

2.7: 1.4 / 3.3 / 1.1 / 1.1 //

2.8: a8 / b8 / c8 / c8 //

A / B / C / Cv //

A / B / C / Cv //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Mi niña se va a dormir..."

3.2: Son

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONES: Anacrusi a la 3ª major descendent del 1er ictus.

ANDALUSIA

A la na-na, na-ni-ta, na-ni-ta — e-a
a la na-na, na-ni-ta dor-mi-do que-da

1.FONT

Nº: 18 AN

1.1: Cancionero Popular Musical Español. Felip Pedrell.

1.2: Andalusia. Granada.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 55543 < 41

2.2: Diatonisme en evolució en to menor derivat de PROTUS. Àmbit 6ª

2.3: Apoiatures sobre la mateixa nota.

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari monocrom

2.6:

2.7: 5.1 / 2.2 / 5.7 / 2.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / A v / C //

A / B / A / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "A la nana, nanita..."

3.2: Son

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple.

4.OBSERVACIONS: Síl·labes sense significació "nana", "ca".

ANDALUSIA

i. a. e. a. e - a los pas-to-res can-tan. e. a. e. a.,
 e - a, la mon-ta-nyes blan-ca; e. a, e. a, e - a
 duen-me ni-ño mi-o, e - a, e. a. e - a que ha-ce
 mu-cho fri-o

1.FONT

Nº: 19 AN

- 1.1: Recull de "Villancicos de las Alpujarras y del Valle de Lecrín" Germán Tejerizo.
 1.2: Andalusia. Granada. Conchar.1983

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 334453

2.2: MI bemol Major
 Àmbit 5ª

2.3:

- 2.4: Isomètrica / Isorrítmica
 2.5: Binari compost (Veure observacions)
 2.6:
 2.7: 33 / 33 / 35 / 33 //
 2.8: A12 / A12 / B12 / B12 //
 A / A / Av / A //
 A / A / A / A //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

- 3.1: "Ea, ea, e, los pastores cantan..."
 3.2: Son
 3.3: Castell
 3.4: Segurament forma part d'una altra composició.

- 4.OBSERVACIONS: S'ha passat a compàs 6/8, en el cançoner és a 3/8.
 Sil·labes sense significació "ea".
 Sembla provenir d'una melodia culta.

ANDALUSIA

A la na-na, na-ni - ta, na-ni - ta e - a - mi
ni - ño te - ne sue - ño ben - di - to se - a

1.FONT

Nº: 20 AN

1.1: Recollida per Arcadio de Larrea.

1.2: Andalusia. Huelva. 1948

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 51122321

2.2: SOL Major
Àmbit 9ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari

2.6:

2.7: 5.1 / 1.2 / 5.6 / 5.1 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / C / D //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "A la nana, nanita..."

3.2: Son

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: Cançó que s'ha desfigurat. síl·labes sense significació: "Nana", "Ea".
Anacrusi a la 4ª descendent del 1er ictus.

ANDALUSIA

Na-ni-ta na-na - na-ni-ta e-a a-na-mi-ta
ni-da ni-a ben-di-ta re-a -

1.FONT

Nº: 21 AN

1.1: Recollida per Arcadio de Larrea.

1.2: Andalusia. Huelva.1948

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1:1456543<

2.2: Escala andalusia
Àmbit 6ª

2.3: Cadència

2.4: Heteromètrica / Heterorrítmica

2.5: Lliure (Veure observacions)

2.6: Síncopes

2.7: 13 / 43 / 13 / 4.1 //

2.8: a5 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / C / D //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Nanita, nana..."

3.2: Son

3.3: Castellà

3.4: Mitja seguidilla, el començament es substitueix per
"Nana"

4.OBSERVACIONS: Arcadio de Larrea l'escriu en compàs 3/4.

Anacrusi a la 4ª descendent del 1er ictus.

Síl·labes sense significació "Nana", "Ea".

ANDALUSIA

A dor. mi a la ro. sa de mis ro. sa - les -

a dor. mi va mi ni. no por. que ya es tan - de -

1.FONT

Nº: 22 AN

1.1: Recollida per Arcadio de Larrea

1.2: Andalusia. Huelva. 1948

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 112 < 3 < 431

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 4ª

2.3: Apoiatures 3ª menor ascend.

2.4: Heteromètrica / Heterorrítmica

2.5: Lliure (Veure observacions)

2.6:

2.7: 1.1 / 2.1 / 2.1 / 2.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / Av / Av, / Av,, //

A / B / C / Bv //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "A dormir a la rosa de mis rosales..."

3.2: Son

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: Arcadio de Larrea la transcriu en compàs 5/8. M'ha semblat més adient fer-ho sense compàs.

La transcriu amb quatre diesi, jo només els poso davant les notes afectades.

El text podria ser "A dormir va la rosa ..."

ANDALUSIA

Andante

E - a la na - na — E - a la na - na —

Quis - me te lu - ce - ri - to — De la ma - na - na —

1.FONT

Nº: 23 AN

- 1.1: Cancionero Popular Musical Español. Feliup Pedrell.
Recollida per Fco. Rodriguez Marín
1.2: Andalusia. Sevilla. Osuna.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 112443

2.2: Tetracord to de sol
Àmbit 4ª

2.3: Melismes descendents.

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 13 / 13 / 11 / 21 //

2.8: x5 / x5 / a7 / b5 //

A / A $\flat$ / B / B $\flat$ //

A / A / B / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Ea, la nana..."

3.2: Son

3.3: Castellà

3.4: Final seguidilla.

4.OBSERVACIONS: Sílabes sense significació. "Nana", "Ea".

ANDALUSIA

Langhette

a la ro-ro mi ni-ño — mi ni-ño
 due-me — con los o-jo a-bier-tos —
 — co-mo las lie-bras —

1.FONT

Nº: 24 AN

- 1.1: Cancionero Popular Musical Español. Felip Pedrell.
 Recollida per Fco. Rodríguez Marín.
 1.2: Andalusia. Sevilla Osuna.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 112 < 3 < 45543 <

2.2: Gamma espanyola
 Àmbit 6ª

2.3: Cadència

2.4: Heteromètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari, excepte un compàs de C

2.6:

2.7: 1.3 / 5.3 / 3.3 / 5.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / D //

A / A / A / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

- 3.1: "A la rorro mi niño..."
 3.2: Son
 3.3: Castellà
 3.4: Seguidilla simple.

4.OBSERVACIONS: És curiós que només hi hagi un compàs C
 Síl·labes sense significació. "Rorro".

ANDALUSIA

Duer-me ni-ño chi-qui-to — , duer-me ni
al — ma — Duer-me-te lu-con ni-to —
de la ma-ña-na.

1.FONT

Nº: 25 AN

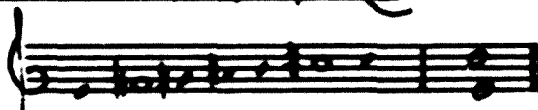
- 1.1: Cancionero Popular Musical Español. Felip Pedrell.
Recollida per Eduardo Ocón.
1.2: Andalusia. Màlaga.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 1111353

2.2: Fa amb la 5ª rebatida
Àmbit 6ª

2.3: Melismes. Apoiatures a la 2ª asc. i descendent

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 13 / 53 / 3.1 / 2.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / D //

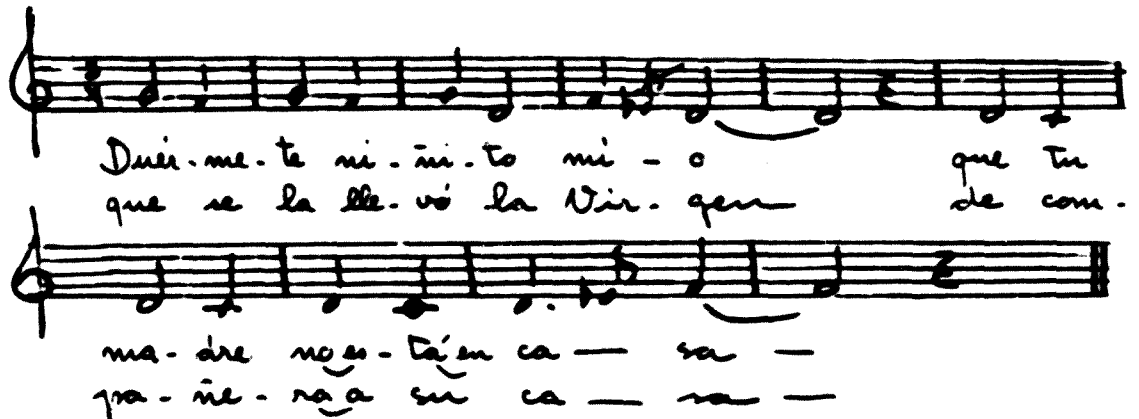
A / B / C / D //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

- 3.1: "Duerme niño chiquito..."
3.2: Son
3.3: Castellà
3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS:

ANDALUSIA

Duér-me-te ni-ño mi-o que tu
que se la lle-vó la Vir-gen de con-
ma-dre nos-ta en ca-sa -
pa-re-ra a su ca-sa -

1.FONT

Nº: 26 AN

1.1: Recollida per Garcia Lorca

1.2: Andalusia

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 54545242

2.2: Diatonisme en derivació
Àmbit 9º

2.3: De caire molt primitiu

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 52 / 24 / 52 / 24 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / C / D //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duérmete niño mío..."

3.2: Son

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4. OBSERVACIONS: García Lorca la transcriu amb dos bemolls a l'armadura, jo la he transcrit sense armadura alterant només les notes afectades. Podríem considerar-la pentatònica.

ANDALUSIA

Handwritten musical notation on three staves. The lyrics are written below the notes. The first staff contains the first line of the melody and the lyrics "Duérmete ma-ti — ta — de me-jo-ra-". The second staff continues the melody with the lyrics "na — que ya sue-ñad al-pi — que". The third staff concludes the melody with the lyrics "— de las com-pa — nes".

1.FONT

Nº: 27 AN

1.1: Recollida per García Matos d'uns gitanos espanyols.

1.2: Andalusia

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 11112<3<4443<2<3<

Musical notation on a single staff showing the rhythmic pattern corresponding to the code 11112<3<4443<2<3<.

2.2: Gemma espanyola
2a. bit 5ª

Musical notation on a single staff showing the gemma analysis for the piece.

2.3: Apoiatures a la 2ª Major desc.

Musical notation on a single staff showing the cadence analysis, labeled "Cadència".

2.4: Heteromètrica / Heterorrítmica

2.5: Lliure

2.6:

2.7: 13 / 23 / 13 / 3.1 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 / 3

A / Av / Av, / Av,, //

A / B / C / D //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duérmete matita de mejorana..."

3.2: Son

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS: Recitatiu sobre la mateixa nota.

Les frases musicals les considero totes variants de A .

ANDALUSIA

En la o. ri lla de un po-zo ————— da. ni - a un ni -
 no ————— y un an-gel de ve. la. la —————
 con fel. ca. xi. no —————

1. FONT

Nº: 28 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. M. Rodriguez Mata.

1.2: Andalusia. Jaén. 1945.

2. ANÀLISI MUSICAL

2.1: 44777755

2.2: Escala andalusia
Àmbit 7º

2.3: Melismes. Cadència

2.4: Heteromètrica / Isorrítmica

2.5: Lliure

2.6:

2.7: 45 / 73 / 4.1 / 1.1 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 / 3

A / B / C / D //

A / B / C / D //

3. ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "En la orilla de un pozo..."

3.2: Sants

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4. OBSERVACIONS: Anacrusi a la 4ª descendent del 1er ictus.

ANDALUSIA

Solenne

Dios os guar-de ma-es-tro car-pin-te-ro, ha-ga men-na cu-na
 pa-ra os-te lu-ce-ro que en la ca-hi-ce-ra de po-ne un jaz-min,
 pa-ra que se cues-ma es-te se-na-fin.

1.FONT

Nº: 29 AN

- 1.1: Recollida per Maria-àngels Subirats l'estiu del 1985.
 Cantada per Ana Rodriguez.
 1.2: Andalusia.Granada. Alpujarra. Cádiz.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 51333432133

2.2: SOL Major
 Àmbit 9ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari

2.6: $\frac{J}{J}$

2.7: 53 / 34 / 56 / 6.1 //

2.8: A11 / A12 / B12 / B12 //

A / B / Av / C //

A / B / Bv / Bv //

3.ANÀLISI LITELÀRIA

- 3.1: "Dios os guarde maestro carpintero..."
 3.2: Sants
 3.3: Castellà
 3.4: Quartet

4.OBSERVACIONS: Sembla que no és popular encara que es canti sovint. Deu tenir més lletres.

ANDALUSIA

San Jo-sé y la Vir-gen, al ver al Ni-ño, se les
 ca-e la ba-ba de re-que-ci-p. É-a,
 e-a, no llo-res tan-to; e-a, e-a, ¡bi-e-res u
 can-to —

1.FONT

Nº: 30 AN

- 1.1: Recull de "Villancicos de la Alpujarra y del Valle de Lecrín". German Tejerizo
- 1.2: Andalusia. Granada. Alpujarra. Lanjarón. 1983.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 5517665

2.2: RE Major
Àmbit 8ª

2.3:

2.4: Isomètrica / isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 5.1 / 5.1 / 3.1 / 3.1 //

2.8: A11 / A12 / B9 / B9 ; /
A / A / B / B //
A / A / B / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

- 3.1: "San José y la Virgen..."
- 3.2: Sants
- 3.3: Castellà
- 3.4: Quarteta

- 4.OBSERVACIONS: És de bressol i nadalenc a la vegada.
 Anacrusi a la 4ª descendent.
 Síllabes sense significació "ca".

ANDALUSIA

Mi ni-ño-les-tá ma-lo que le da-re-mos —
— cal-do de ca-ra-co — les que-s-tá muy due-no —

1.FONT

Nº: 31 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. M. Rodriguez Mata

1.2: Andalusia Jaén. 1945

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 11111456

2.2: Mode de Mi
Àmbit 7ª

2.3: Melismes. Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 16 / 55 / 1.1 / 2.1 //

2.8: a7 / a5 / b7 / a5 //

A / B / C / D //

A / B 3 C / D //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Mi niño está malo..."

3.2: Magia

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS: Anacrusi sobre la mateixa nota del 1er ictus.

ANDALUSIA

Mi ni-ño tie-ne sue-ño que le da-re-mos -
 - cabi-do de ca-ra-co-les - que in-e
 cuer-nos

1. FONT

Nº: 32 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Bonifacio Gil

1.2: Andalusia.Granada.1946

2. ANÀLISI MUSICAL

2.1: 11143 < 55

2.2: Hipèrbole escala andalus
Àmbit 7º

2.3: Cadència

2.4: Heteromètrica / Isorrítmica

2.5: Lliure

2.6:

2.7: 15 / 65 / 11 / 31 //

2.8: a7 / a5 / b7 / a5 //

A B / Av / C //

A / B / Av / Av //

3. ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: 'Mi niño tiene sueño...'

3.2: Magia / Son

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

↳ OBSERVACIONS: Anacrusi a la 4ª descendent del 1er ictus.

ANDALUSIA

Handwritten musical notation on two staves. The first staff contains the melody with the lyrics "Mi ni-ño es-tá ma-lo no tie-ne cu-ra - na -". The second staff continues the melody with the lyrics "en pa-dre es car-ri-ve-te - no que le ha-ga su - na -".

1.FONT

Nº: 33 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Marius Schneider

1.2: Andalusia.1945

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 7112 < 44

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 5º

2.3: Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari compost

2.6:

2.7: 7.4 / 3.3 / 1.7 / 1.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / Av / C //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Mi niño está malo..."

3.2: Nen abandonat

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS: Està transcrita posant les alteracions davant les notes afectades Marius Schneider la transcriu amb 4 alteracions a l'armadura.

ANDALUSIA

Es - te ni - ño es - tá ma - lo y no tie - ne cu -
na su pa - dre cer - pin - ta - ro que le
ha - ga u - na —

1. FONT

Nº: 34 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Marius Schneider.

1.2: Andalusia. 1945

2. ANÀLISI MUSICAL

2.1: 123233456545

2.2: Mi menor nat. 4ª <
Àmbit 5ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorritm

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 15 / 62 / 22 / 22 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / C / D //

3. ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Este niño está malo..."

3.2: Nen abandonat

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4. OBSERVACIONS

ANDALUSIA

Es - te ni - ño chi - qui - to no tie - ne
en - na - m pa - dre car - pin - te ro
que le de - na

1.FONT

Nº: 35 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Marius Schneider.

1.2: Andalusia 1945

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 45676765

2.2: Mode de mi
Àmbit 7ª

2.3: Cadència

2.4: Heteromètrica / Heterorrítmica

2.5: Binari / Ternari

2.6:

2.7: 4.5 / 7.5 / 4.3 / 3.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / C / D //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Este niño chiquito..."

3.2: Nea abandonat

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS: Anacrusi a la 2ª major del 1er ictus.

ANDALUSIA

Es - te ni - ño chi - qui - ti - to no te - ne ma - dre -
do pa - rir - u - na gi - ta na lo - ché a la ca - lle -

1.FONT

Nº: 36 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. J.A. Donostis

1.2: Andalusia. Sevilla.1946.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 11113 < 453 <

2.2: Escala andalusa
Arbit 6ª

2.3: Melismes. Cadència

2.4: Heteromètrica / Heterorrítmica

2.5: Lliure

2.6:

2.7: 13 / 33 / 32 / 3.1 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 //

A / B / C / Bv //

A / B / Av / Bv //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Este niño chiquitito..."

3.2: Nen abandonat

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS:

ANDALUSIA

Es. te. ga. la. pa. qui. to no tie. ne ma. re — a — a
 lo pa. ni. u. na. ni. ta. na. lo. chis. ta. ca. lle. —
 — a — a — a — a — no tie. ne ma. —
 — lo. chis. ta. ca. —
 re si — no. tie. ne ma. re no — —
 lle lo. chis. ta. ca. lle
 no tie. ne ma. re — a — a — —
 lo. chis. ta. ca. lle —

1.FONT

Nº: 37 AN

1.1: Recollida per Garcia Lorca

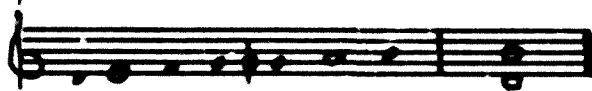
1.2: Andalusia. Sevilla.

2.ANÀLISI MUSICAL

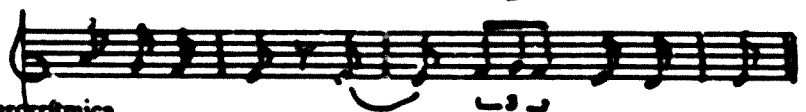
2.1: 444444323432

2.2: Escala andalusia
 Àmbit 6ª

2.3: Melismes. Cadència

2.4: Heteromètrica / heterorrítmica

2.5: Ternari / Binari

2.6:

2.7: 4.4 / 3.1 / 4.4 / 3.1 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 //

A / B / A / B //

A / B / A / B //

3.ANÀLISI LITÈÀRIA

3.1: "Este galapaguito no tiene madre..."

3.2: Nea abandonat

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: Recitat sobre la mateixa nota. Diu "mare" per "madre".

ANDALUSIA

mi ni-ño chi-qui-to - no tie-ne en-na
su pa-dre es con-pi-to - no - de va-la-er-u-na

1.FONT

Nº: 38 AN

1.1: Recollida per Arcadio de Larrea

1.2: Andalusia. Huelva.1948

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 12<3<4343<2<

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 4ª

2.3: Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: 5/8

2.6:

2.7: 1.2 / 3.1 / 3.2 / 3.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / B //

A / B / A / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Mi niño chiquitito..."

3.2: Nen abandonat

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS: Arcadio de Larrea la transcriu amb 4 dies a l'armadura, jo poso només les alteracions en les notes afectades.

ANDALUSIA

Es - ta ni - ña chi - qui - ta — no te - ne - va - de —
 — la tu - vo - va - na - na — la a -
 — chis - ta ca - lle —

1.FONT

Nº: 39 AN

1.1: Recollida per Arcadio de Larrea

1.2: Andalusia. Huelva.1948

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 1112 < 3 < 4543 < 4

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 6ª

2.3: Apoiatures 2ª asc. menor. Cadència

2.4: Isomètrica / Heterorrítmica

2.5: Binari

2.6:

2.7: 1.4 / 5.3 / 1.1 / 2.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / Cv //

A / B / C / Cv //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Esta niña chiquita..."

3.2: Nen abandonat

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS: Anacrusi sobre la mateixa nota del 1er ictus.

ANDALUSIA

Es-ta ni-ña chi-qui-ta ————— se ma-dre la quis-re
mu-cho di-cen que se van a com-pras ————— de ca-ra-mel los un-c
tu-dro.

1.FONT

Nº: 40 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Bonifacio Gil.

1.2: Andalusia. Granada.1946

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1:3<456576543<

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 7º

2.3: Melismes. Cadència

2.4: Heteromètrica / Heterorrítmica

2.5: Lliure

2.6:

2.7: 33 / 15 / 5.1 / 2.1 //

2.8: a7 / b8 / a8 / b8 //

A / B / C / D //

A / B / C / D //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Esta niña chiquita..."

3.2: Premi

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONS: Cal observar com ha transcrit la melodia en diversos compassos que no es corresponen amb l'accentuació del text.

ANDALUSIA

Las mu-je-ros de la Sie-ra ————— po-za des-mis a sus —
 mi-nos — en un de can — Jan — ab co-co — se
 can — Jan — et fan-dan-qui-lla y se des-mis men po-co a
 po-co — ah! ah! ah!

1.FONT

Nº: 41 AN

1.1: Recollida per Arcadio de Larrea

1.2: Andalusia. Huelva.1948

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 1113 < 3 < 456543 < 4

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 6ª

2.3: Apoiatures a la 2ª menor desc.
Melismes.

Cadència

2.4: Heteromètrica / Heterorrítmica

2.5: Ternari / Binari

2.6:

2.7: 1.4 / 2.3 / 1.1 / 1.1 // 6.1 //

2.8: a8 / b8 / c8 / b8 // c8 //

A / B / C / D // E //

A / B / C / D // E //

3.ANÀLISI LITÈWRÀRIA

3.1: "Las mujeres de la sierra..."

3.2: Variis

3.3: Castellà

3.4: Quarteta i final

4.OBSERVACIONS: Potser no hauria de tenir barres de compàs.

Síl.labes sense significació "Ah!"

Melismàtica.

ANDALUSIA

las mu - je - ras de la Sie - rra cuan - do Tie - nen un chi -
qui - llo, en voz de can - tar - le el co - co le can - tan el fan - da
qui - llo .

1.FONT

Nº: 42 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Marius Schneider

1.2: Andalusia.1945

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1:113<55511

2.2: Escala andalusa
Àmbit 6ª

2.3: Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 1.1 / 1.4 / 4.3 / 1.1 //

2.8: a8 / b8 / c8 / b8 //

A / Av / B / C //

A / Av / Av / A //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Las mujeres de la sierra..."

3.2: Varis

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONS:

ANDALUSIA

Pa-ra dor-mir a su ni-ño - las mu-je-ras de la
me-rcé en vez de can-tar-le al co-co le can-tan por fan-dan-
qui-lló -

1. FONT

Nº: 43 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Marius Schneider.

1.2: Andalusia.1945

2. ANÀLISI MUSICAL

2.1: 115545653<

2.2: Escala andalusa
Àmbit 6ª

2.3: Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 13 / 5.1 / 4.3 / 3.1 //

2.8: a8 / b8 / a8 / a8 //

A / B / C / D //

A / B / C / B //

3. ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Para dormir a su niño..."

3.2: Varis

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4. OBSERVACIONS

ANDALUSIA

Es mi pa-dre car-pin-te-ro ven-ga o-fe-ren-deu-na cu-non.
cu-non na-sim ha-cu-mi-do que en el mun-do no hay un-que-na

1.FONT

Nº: 44 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Marius Schneider

1.2: Andalusia. 1945

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 13551355

2.2: RE Major
Àmbit 8ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari compost

2.6:

2.7: 15 / 14 / 24 / 73 //

2.8: a8 / b8 / c8 / b8 //

A / B / C / D //

A / B / A / Bv //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Es mi padre carpintero..."

3.2: Variis

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONS: El transcriptor l'escrigué en SOL Major. Heu cregut oportú baixar-la a RE Major.

ANDALUSIA

a. nie-ro chi-qui-to con cin-co mu-las
tas y do con del a-mo
las de-nias tu - yas

1.FONT

Nº: 45 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. M. Garcia Matos

1.2: Andalusia.1946

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 6112344543 <

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 6ª

2.3: Melismes. Cadència

2.4: Heteromètrica / Heterorrítmica

2.5: Lliure

2.6:

2.7: 6.3 / 4.3 / 4.3 / 4.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / Bv / C //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Arriero chiquito..."

3.2: Variis

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS:

ANDALUSIA

Handwritten musical notation for the song "Mi chiquito en la cuna". It consists of three staves of music in a single system. The first staff contains the melody for the first line of lyrics: "Mi chi-qui-to en la cu-na ha-ce que-que-ros y le qui-". The second staff contains the melody for the second line: "ta la ven-ta a los o-llé-ros; e-a, e-a,". The third staff contains the melody for the final syllable: "e-a". The lyrics are written below the notes, with some syllables underlined. The music is written in a simple, handwritten style on a five-line staff.

1.FONT

Nº: 46 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. M. Rodriguez Mata

1.2: Andalusia. Ja'n. 1945

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 5556553

2.2: DO Major
Àmbit 6ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari

2.6:

2.7: 53 / 41 / 53 / 41 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / Av / B //

A / B / A / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Mi chiquito en la cuna..."

3.2: Variis

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS: Sílabes sense significació. "Ea".

ANDALUSIA

Pa-jar-i-to que can-tas en el al-men-do

No des-pies-tas al ni-ño que es-tá dur-

mien-do

1.FONT

Nº: 47 AN

1.1: Recollida per Arcadio de Larrea

1.2: Andalusia. Huelva. 1948

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 11111144

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 7^a

2.3: Melismes. Cadència

2.4: Heteromètrica / Heterorrítmica

2.5: Binari / Ternari

2.6: $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{8}$

2.7: 14 / 63 / 11 / 41 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / C / D //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Pajarito que cantas..."

3.2: Variis

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS: Recitatiu sobre la mateixa nota.

ANDALUSIA

Andante

A la na. ri. ta, no. ni - ta a la na.
 Dues. me. te ni. no chi. qui - te dues. me. te y
 ri. ta de a. que. el — que lle. uol ca. to. lle a
 no lle. res mai - as — que se van los an. ge
 a — que y le tra. p sin le. be — er
 li — tos pa. na no vol. ver ja. ma — as

1.FONT

Nº: 48 AN

1.1: Recollida per Secció Femenina

1.2: Andalusia. Màlaga.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 1111113<45

2.2: Escala andalusa
Àmbit 9º

2.3: Cadència

2.4: Heteromètrica / Heterorrítmica

2.5: Ternari / Binari

2.6:

2.7: 15 / 55 / 43 / 4.1 //

2.8: a8 / b8 / a8 / b8 //

A / B / C / D //

A / B / C / C' //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "A la nanita, nanita..."

3.2: Variis

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONS: Sílabes sense significació. "Nanita".

ANDALUSIA

Handwritten musical notation on three staves. The first staff contains the melody with lyrics 'a la na - na , a la na - na ——— a la'. The second staff continues the melody with lyrics 'na - ni - ta ——— a mi ni - no le due - le ——— la'. The third staff shows the end of the melody with lyrics 'ca - be - ci - ter ———'.

1.FONT

Nº: 49 AN

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Bonifacio Gil

1.2: Andalusia. Granada.1946

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 71113 < 4555543 < 4

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 7°

2.3: Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6: $\sqrt[3]{}$

2.7: 7.4 / 3.3 / 1.2 / 2.1 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / C / D //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "A la nana, nana..."

3.2: Variu

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS: Sílabes sense significació: "Nana".

ANDALUSIA

Andante

Duer-me ni-ño chi-qui-to - Duer-me ni-al -
 ma - duer-me te lu-ce-ni - to
 de la ma-ña - na.

1.FONT

Nº: 50 AN

1.1: Sección Femenina. "1000 canciones españolas"

1.2: Andalusia. Màlaga.

2.ANALISI MUSICAL

2.1: 11113<53<

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 6ª

2.3: Melismes. Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 1.3 / 5.3 / 3.5 / 2.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / C / B //

3.ANALISI LITERÀRIA

3.1: "Duerme niño chiquito"

3.2: Soa

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: Apoiatures 2ª menor descendent. La he passat a Mi (fa=mi).
 Similar a la constatada per Hidalgo Montoya en el "Cancionero de Andalucía".

ANDALUSIA

Andante

a la ro-ro mi ni-ño - - ni ni-ño - du-ma -
con los o-jos a-bu-tes - co-mo las die-das.

1.FONT

Nº: 51 AN

1.1: Secció Femenina. "1000 canciones españolas"

1.2: Andalusia

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 112345543

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 6ª

Fa = Mi

2.3: Melismes. Cadència

2.4: Isomètrica / Heterorrítmica

2.5: Binari

2.6: $\frac{7}{8}$, $\frac{7}{8}$

2.7: 13 / 43 / 34 / 33 / 5.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / D //

A / Av / Av, / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "A la rorro mi niño"...

3.2: Son

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: Originalment en el cançoner està escrita en Fa Major. Penso que és una clara Gamma espanyola.

ANDALUSIA

Andante

E. a la na-na, - - - e. a la na-na - - -

dón. me. te. la. ca. ni. - to - de. la. na. na. - na

1.FONT

Nº: 52 AN

1.1: Secció Femenina. "1000 canciones españolas"

1.2: Andalusia

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 112343

2.2: Gamma espanyola
Àmbit 5ª

2.3: Melismes. Caddacia

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari compost 6/8

2.6:

2.7: 13 / 13 / 11 / 21 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / Bv / C //

A / A / B / Bv //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Ea, la nana"...

3.2: Son

3.3: Castellà. Ea. Nana.

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: Anacrusi a la 2ª menor descendent del 1er ictus.
Originàriament en el cançoner està escrita en La Major.
Penso que és una clara Gamma espanyola.

ANDALUSIA

lento

duer-me. te ni. ño duer-me — duer-me. te y ca. ña
 duer-me. te du. ca. ri. to — de la ma. ña. na
 — na. ni. ta, na. na — na. ni. ta, na. na — duer-me
 te du. ca. ri. to — de la ma. ña. na

1.FONT

Nº: 54 AN

1.1: Hidalgo Montoya. "Cancionero de Andalucía"

1.2: Andalusia

2. ANÀLISI MUSICAL

2.1: 11113 < 565434

2.2: Escala andalusa
Àmbit 8ª justa

Fa = Mi

2.3: Melismes. Cadència

2.4: Heteromètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6: $\frac{3}{4}$

2.7: 14 / 63 / 43 / 21 // 14 / 63 / 43 / 21 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 // d5 / d5 / c7 / b5 //

A / B / C / D // E / B / F / G //

A / B / C / D // Av / B / Cv / E //

3. ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duerme niño duerme"...

3.2: Son

3.3: Castellà. nanita.

3.4: Seguidilla simple + peu de seguidilla

4.OBSERVACIONS: Originàriament està escrita amb dos díesi a l'armadura. Pense que és una clara escala andalusa.

ANDALUSIA

Lento

Duer-me te ni-ño duer-me duer-me te ca-lla
 duer-me te lu-ca-ri-to de la ma-ña-na
 na-ni-ta, na-na na-ni-ta, na-na duer-me
 te lu-ca-ri-to de la ma-ña-na

1.FONT

Nº: 54 AN

1.1: Hidalgo Montoya. "Cancionero de Andalucía"

1.2: Andalusia

2. ANÀLISI MUSICAL

2.1: 11113 < 565434

2.2: Escala andalusa
 Àmbit 8ª justa

Fa-Mi

2.3: Melismes. Cadència

2.4: Heteromètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 14 / 63 / 43 / 21 // 14 / 63 / 43 / 21 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 // d5 / d5 / c7 / b5 //

A / B / C / D // E / B / F / G //

A / B / C / D // Av / B / Cv / E //

3. ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duerme niño duerme"...

3.2: Son

3.3: Castellà. nanita.

3.4: Seguidilla simple + peu de seguidilla

4. OBSERVACIONS: Originàriament està escrita amb dos diesi a l'armadura. Penso que és una clara escala andalusa.

ANDALUSIA

Andante

Duer-me, ni-ño chi-qui-to duer-me ni al-
 — ma duer-me-te, lu-ce-ni-to de
 la ma-ri-a — na —

1.FONT

Nº: 55 AN

1.1: Hidalgo Montoya. "Cancionero de Andalucía"

1.2: Andalucía. Màlaga.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 11113<53<

2.2: Gamma espanyola
 Àmbit 6ª

2.3: Melisma.

Apoiatures 2ª M.i 2ª men. asc.

Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 1.3 / 5.3 / 3.1 / 2.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / C / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duerme niño chiquito"...

3.2: Son

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: Es similar a la recopilada en el "1000 canciones españolas" de Secció Femenina.

ANDALUSIA

Andante

Duérmete amor, que vive en la resaca mora
por quando por las cosas divinas. ¡Dios que eso - ra

1.FONT

Nº: 56 AN

- 1.1: Hidalgo Montoya. "Cancionero de Andalucía"
- 1.2: Andalusia.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 1114

2.2: Mode de Mi
Àmbit 6ª

2.3: Cadènci:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari compost 6 / 8

2.6:

2.7: 1.4 / 4.4 / 4.3 / 5.1 //

2.8: a5 / b8 / c8 / b8 //

A / B / Bv / C //

A / B / Bv / Bv, //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

- 3.1: "Duérmete amor"...
- 3.2: Por - Son
- 3.3: Castellà
- 3.4: Quarteta, amb el primer vers elidit

4.OBSERVACIONS: El primer vers hauria d'ésser més llarg per acomplir la mètrica de la quarteta.
Anacrusi a la 4ª descendent del 1er ictus.

ANDALUSIA

Andante

A dor-mir va la ro-sa de los no-sa-las —
a dor-mir va ni ri-ño — por-que ya es tar-da —

The image shows a musical score for a piece titled 'ANDALUSIA'. It consists of two staves of music in a treble clef, with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 6/8. The tempo is marked 'Andante'. The lyrics are written below the notes. The first line of music corresponds to the first line of lyrics, and the second line of music corresponds to the second line of lyrics. The lyrics are: 'A dor-mir va la ro-sa de los no-sa-las —' and 'a dor-mir va ni ri-ño — por-que ya es tar-da —'. The notes are mostly eighth and sixteenth notes, with some rests.

1.FONT

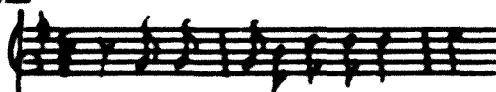
Nº: 57 AN

1.1: Hidalgo Montoya. "Cancionero de Andalucía".

1.2: Andalusia.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 1113555

2.2: Sol Major
Àmbit 6ª

2.3: Apoiatures a la 2ª Major descendent.

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari compost 6/8

2.6:

2.7: 1.5 / 6.3 / 1.1 / 3.1 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / A / C //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "A dormir va la rosa"...

3.2: Son

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: Anacrusi sobre la mateixa nota del 1er ictus.

ANDALUSIA

Moderno

A la na - na na - ni - ta, mi ni - ño duer - me - con las
o - ps a - dur - los co - mu - na lis - ta

1.FONT

Nº: 58 AN

1.1: Hidalgo Montoya. "Cancionero de Andalucía"

1.2: Andalusia

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 4466665

2.2: Mode de Mi
Àmbit 6ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari

2.6: 7/8

2.7: 4.5 / 4.4 / 4.5 / 4.1 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 //

A / B / A / Bv //

A / B / A / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "A la nana nanita"...

3.2: Son

3.3: Castellà.

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: Anacrusi a la 3ª menor del 1er ictus.

Síl·labes sense significació: "Nana", "Nanita".

ANDALUSIA

All: *Modesto*

Handwritten musical notation for the song "Mi niño chiquito". It consists of two staves of music. The first staff begins with a treble clef, a common time signature (C), and a key signature of one flat (Bb). The tempo is marked "All: Modesto". The lyrics "Mi ni-ño chi-qui-to se que-re dar-mu-ya de pi-a-no" are written below the first staff. The second staff continues the melody with the lyrics "no no que-re ve-nir".

Mi ni-ño chi-qui-to se que-re dar-mu-ya de pi-a-no
no no que-re ve-nir

1.FONT

Nº: 59 AN

1.1: Hidalgo Montoya. "Cancionero de Andalucía"

1.2: Andalusia

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1 111115

2.2: Mode de Mi
Àmbit 9º

2.3: Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari (escrit C en la partitura)

2.6:

2.7: 15 / 65 / 43 / 5.1 //

2.8: a6 / b5 / a6 / b5 //

A / B / Av / C //

A / B / A / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Mi niño chiquito"...

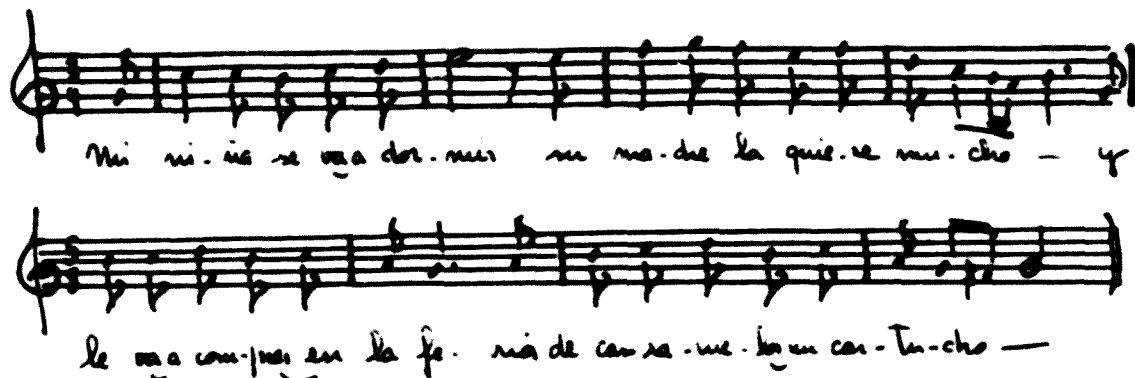
3.2: Sor.

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla simple

4.OBSERVACIONS: Recitatiu sobre la mateixa nota.

ANDALUSIA

Mi ni-ña se va a dor-mir en ma-dre la que se mu-cho - y
le va a com-prar en la fe-ria de can-ca-me-tes un can-tu-cho -

1. FONT

Nº: 60 AN

1.1: Institut espanyol de Musicologia. Arcadio de Larrea. 1948

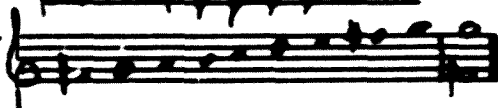
1.2: Andalusia. Huelva.

2. ANÀLISI MUSICAL

2.1: 1443456

2.2: SOL Major
Àmbit 9ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 16 / 63 / 1 2 / 3.1 //

2.8: a8 / b8 / a8 / b8 //

A / B / C / D //

A / Av / B / Bv //

3. ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Mi niña se va a dormir"...

3.2: Son / Premi

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4. OBSERVACIONS: Anacrusi a la 4ª descendent del 1er ictus.

ANDALUSIA

Es el niño chi-qui-to se va a dar-nir
 y le re-sona la ca-ma en el to-ron-
 gil E-a, la na-na na-mi-ta
 e-a los co-mi-til-to ma-da
 y ad-ca-ra-be-a

1.FONT

Nº: 61 AN

1.1: Cancionero Popular de Jaén. M^o Dolores de Torres.

1.2: Andalusia. Jaén.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 1111144

2.2: Gamma espanyola
 Àmbit 6^a

Sol = Mi

2.3: Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari

2.6:

2.7: 14 / 43 / 63 / 1.1 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b6 //

A / B / C / Bv //

A / B / Av / Bv //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Este niño chiquito..."

3.2: Son

3.3: Castellà

3.4: 2 Seguidillas

4.OBSERVACIONS: Síl·labes sense significat "Ron".

Es-ta no-che no hay co-che por que el co-che no
 ha pi-lla de la na-na mi-na la a-tá du-ni-
 mien-do E-a la na-na na-ni-tá
 e-a los co-mi-ni-tos ma-dre
 qual-ca-ra-de-a los co-mi-ni-tos
 ma-dre qual-ca-ra-de-a

1.FONT

Nº: 62 AN

1.1: Cancionero Popular de Jaén. M^o Dolores de Torres.

1.2: Andalusia. Jaén.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 1112<3<44

2.2: Gamma espanyola

Àmbit 8°

Sol = Mi

2.3: Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari

2.6: $\frac{3}{4}$

2.7: 1.4 / 3.3 / 6.1 / 4.1 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / Av / Bv //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Esta noche no hay coche..."

3.2: Varis

3.3: Castellà

3.4: 2 Seguidillas

4.OBSERVACIONS: Recitativo en algunos fragmentos

Síl·labes sense significació: "Es", "Nana", "Nanita".

RESUM ANÀLISI MATERIALS 62 CANÇONS

FONTS

**1.1. Procèdencia arxivística. Recol.lector. Transcriptor.
Nom de qui l'ha dictada.**

Institut Espanyol de Musicologia.
Marius Schneider

11 cançons

Nos. 1-4-10-14-16-33-34-35-42-43-44

Arcadio de Larrea

9 cançons

Nos. 12-20-21-22-38-39-41-47-6

M. Rodriguez Mata

8 cançons

Nos. 3-7-8-9-13-28-31-46

Bonifacio Gil

5 cançons

Nos. 5-6-32-40-49

J. A. de Donostia

3 cançons

Nos.2-15-36

M. García Matos

3 cançons

Nos. 17-27-45

Cancionero de Andalucía. J. Hidalgo Montoya

6 cançons

Nos. 54-55-56-57-58-59

Cancionero Musical Popular Español. Felip Pedrell

5 cançons

Nos. 11-18-23-24-25

Cancionero Popular de Jaén. Mª Dolores de Torres.

2 cançons

Nos. 61-62

1000 Canciones Españolas. Sección Femenina

5 cançons

Nos. 48-50-51-52-53

Recollides per F. Garcia Lorca

2 cançons

Nos 26-37

Recollides per G. Tejerizo Robles

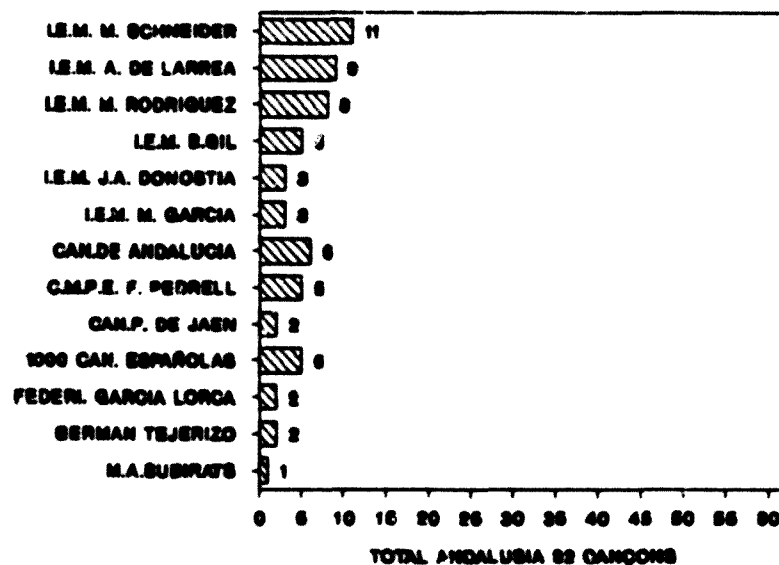
2 cançons

Nos 19-30

Recollida per M. A. Subirats Bayego

1 cançó

Nº 29

Queda clara en el resum la procedència de les seixanta-dues cançons analitzades, trenta-set provenen dels materials aplegats en diferents missions organitzades per l'I.E.M. Gairebé tots aquests materials foren utilitzats per Marius Schneider.¹

La resta de materials que s'han analitzat provenen de diferents cançoners i col·leccions. Del "Cancionero Popular de Jaén" de Mª Dolores de Torres n'hi ha dues, del "Cancionero de Andalucía" de J. Hidalgo Montoya un total de sis. Cinc del "Cancionero Musical Popular Español" de Felip Pedrell i cinc més, provenen de la col·lecció "1000 Canciones Españolas" de Secció Femenina.

Hi ha dues cançons que no provenen de cap cançoner sino de les "Obras Completas" de F. García Lorca. El poeta, va estar interessat pel tema fins el punt de dedicar-hi una conferència. Les dues cançons recollides per Germán Tejerizo estan actualment publicades², i la recollida per l'autora, forma part d'aquest treball tot i que encara no s'ha publicat el cançoner al que va destinada.

1.2 (a) Província. Comarca. Ciutat i/o poble.

Andalusia (Sense determinar lloc)

23 cançons

Nos. 1-4-10-14-16-17-26-27-33-34-35-42-43-44
45-51-52-53-54-56-57-58-59

Andalusia. Granada

9 cançons

Nos. 5-6-18-19-29-30-32-40-49

Andalusia. Huelva

9 cançons

Nos. 12-20-21-22-38-39-41-47-60

Andalusia. Jaén

10 cançons

Nos. 3-7-8-9-13-28-31-46-61-62

Andalusia. Sevilla

7 cançons

Nos. 2-11-15-23-24-36-37

Andalusia. Màlaga

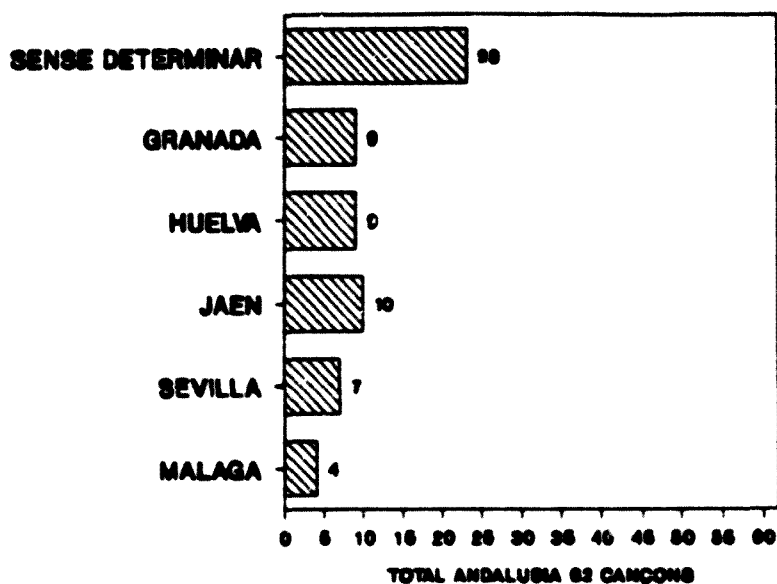
4 cançons

Nos. 25-48-50-55

---

¹ SCHNEIDER, M. 1946.

² TEJERIZO ROBLES, G. 1983

Pel que fa referència a la localització dels llocs en que els materials analitzats van ésser recollits, en alguns casos només ens consta que ho van ser a Andalusia i en quin any, sense determinar-ne la província.³

Les nou cançons localitzades a la província de Granada foren recollides per Bonifacio Gil, per Germán Tejerizo i per l'autora i una pertany al "Cancionero Musical Popular Español" de Felip Pedrell.

Les nou localitzades a la província de Huelva van ser recopilades per Arcadio de Larrea.

De les deu que consten a la província de Jaen, vuit van ésser recollides per Magdalena Rodriguez Mata i dues pertanyen al "Cancionero Popular de Jaén".

De les set de Sevilla, tres pertanyen al "Cancionero Musical Popular Español" de Felip Pedrell, una va ésser recollida i harmonitzada per F. García Lorca i tres provenen d'una missió realitzada per J. A. de Donostia.

Per acabar, les quatre de Màlaga provenen del "Cancionero de Andalucía" de J. Hidalgo Montoya, de les "1000 Canciones Españolas" de la Sección Femenina i del "Cancionero Musical Popular Español" de F. Pedrell.

---

³Els materials que estan en aquest cas són els que M. Schneider utilitza en el seu treball esmentat en 1.

1.2 (b) Epoca en que s'han recollert o publicat

Sense determinar data de recollecció.

14 cançons

Nos. 18-25-26-48-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59

1945

19 cançons

**Nos. 1-3-4-7-8-9-10-13-14-16-28-31-33-34-35-42
43-44-46**

1946

15 cançons

Nos. 2-5-6-11-15-17-23-24-27-32-36-37-40-45-49

1948

9 cançons

Nos. 12-20-21-22-38-39-41-47-60

1955

2 cançons

Nos. 61-62

1983

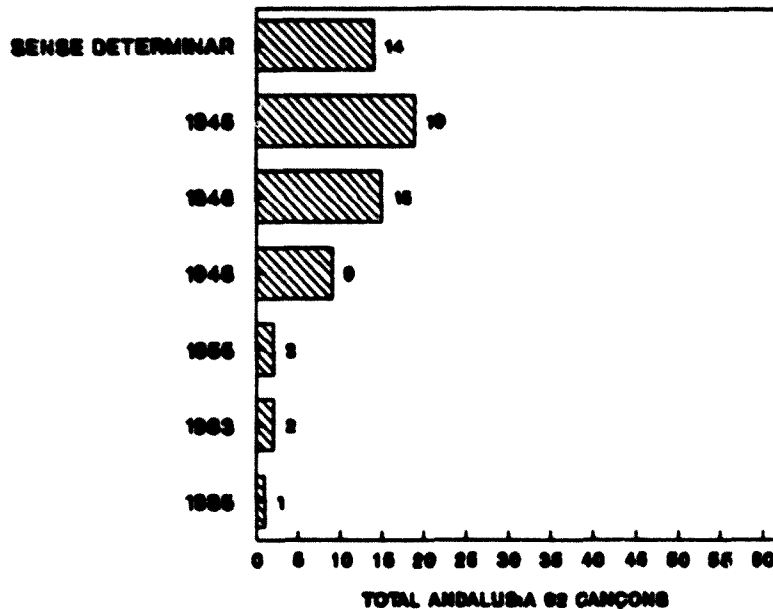
2 cançons

Nos. 19-30

1985

1 cançó

Nº 29

Veiem que quan es tracta de cançoners, en la majoria dels casos no tenim notícia exacta de l'època en que s'han recollit les cançons. Es una excepció el cas del "Cancionero Popular de Jaén" del qual podem deduir que es va treballar durant els anys quaranta i el de "Villancicos de la Alpujarra y del Valle de Lecrín" en el que l'autor va treballar aproximadament des dels anys 1973 al 1983.

Podem comprovar que els materials obtinguts en les missions organitzades per l'I.E.M. ho van ser al voltant dels anys quaranta, sobre tot en el segon quinqueni ja que aquestes missions es varen començar a portar a terme seriosament a partir de l'any 1943.

Entre els anys quaranta i els cinquanta es veu reflectit un gran interès en la recopilació de materials i fins a principis del vuitanta hi ha un gran buit que potser no ho sigui del tot ja que no ens consta l'època de recollecció dels materials del "Cancionero de Andalucía" de J. Hidalgo Montoya, ni dels de "1000 Canciones Españolas" de la Secció Femenina.

ANALISI MUSICAL

2.1 Incipit melòdico-rítmic

I°.I°
2 cançons
Nos. 22-42

I°.II°
1 cançó
Nº 38

I°.III°
12 cançons
Nos. 2-7-21-24-25-27
36-43-50-51-52-55

I°.IV°
11 cançons
Nos. 4-15-17-23-39-41
47-54-56-61-62

I°.V°
9 cançons
Nos. 6-14-32-34-44
48-53-57-59

I°.VI°
2 cançons
Nos. 31-60

II°.I°
1 cançó
Nº 9

III°.III°
5 cançons
Nos. 5-8-12-19-40

VII°.IV°
2 cançó
Nº 33-49

III°.V°
1 cançó
Nº 10

III°.VII°
1 cançó
Nº 3

IV°.IV°
1 cançó
Nº 37

IV°.V°
3 cançons
Nos. 28-35-58

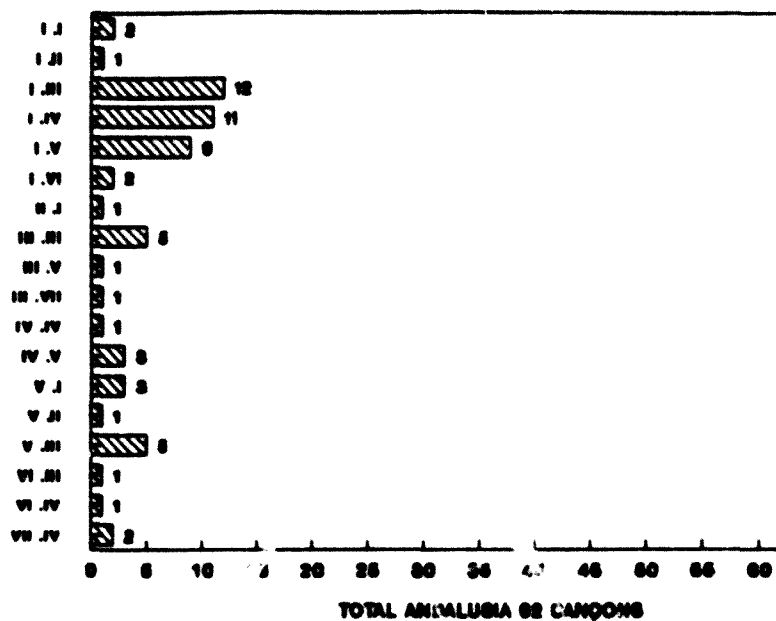
V°.I°
3 cançons
Nos. 18-20-30

V°.II°
1 cançó
Nº 26

V°.III°
5 cançons
Nos. 1-11-16-29-46

VI°.III°
1 cançó
Nº 45

VI°.IV°
1 cançó
Nº 13

En aquest apartat hi ha gran diversitat de mostres. Com ja s'indica en el capítol dedicat a Metodologia es fa constar aquí el primer vers de cada cançó.

La major freqüència tal com podem comprovar correspon a melodies que comencen en el I^o i acaben en el III°, IV° i V^o.

Es possible que s'hagin d'estudiar especialment les melodies que tenen unes característiques de mínima freqüència.

Algunes melodies presenten coincidències en varies notes del seu primer vers.

2.2 (a) Organització melòdica

Escala andalusa

17 cançons

Nos. 2-3-7-8-12-13-15-21-28-36-37-42-43
48-52-53-54

Gamma espanyola

20 cançons

Nos. 4-6-17-22-24-25-27-33-38-39-40-41-45
47-49-50-51-55-61-62

Mode de Mi

6 cançons

Nos. 5-31-35-56-58-59

Polaritat sobre el Mi

1 cançó

Nº 9

Menor

3 cançons

Mi Nº 10-11-34

Hipérbola escala andalusa

1 cançó

Nº 32

Diatonisme

2 cançons

Nos. 18-26

1er mode gregorià

1 cançó

Nº 1

Major

11 cançons

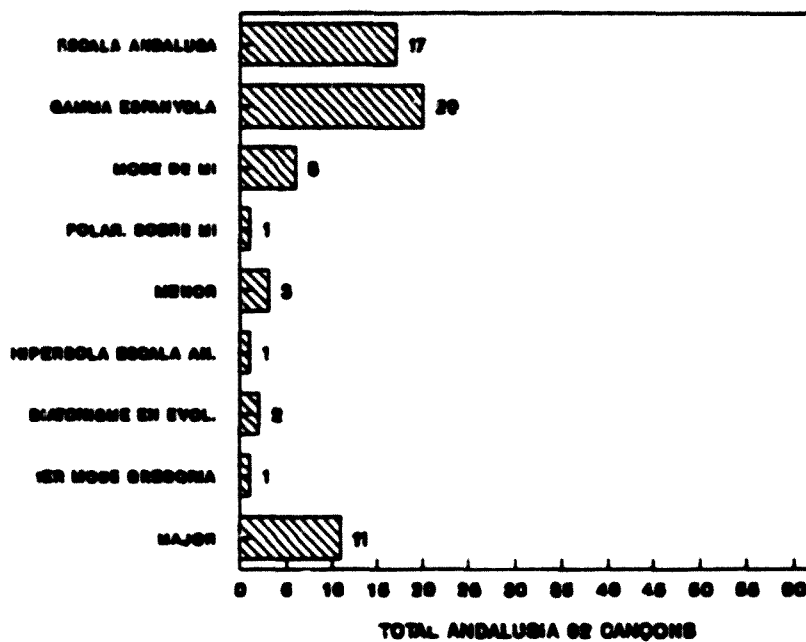
Sol Nos. 20-23-29-57-60

Do Nº 46

Re Nos. 30-44

Mi Nos. 14-16

Mi b Nº 19

Tenim en aquest punt una visió ben clara de l'organització melòdica dels materials analitzats. La major freqüència es dona en l'anomenada gamma espanyola (20 cançons), seguida de l'escala andalusa (17 cançons).

Sis cançons estan en mode de mi, dues en mi menor i amb tendència cap a aquestes característiques una amb polaritat sobre el mi i una altra en hipèrbola d'escala andalusa. Només n'hi ha vuit en mode major.

Així doncs podem afirmar que la tendència en aquests materials d'Andalusia va cap a un tipus d'organització sonora derivada del mode de mi que en alguns casos es manté i en altres es queda en mi menor i en d'altres, fins i tot es cromatitza constituint les anomenades escala andalusa i gamma espanyola.

2.2 (b) Àmbit

Àmbit 4^a
3 cançons
Nos. 22-23-38

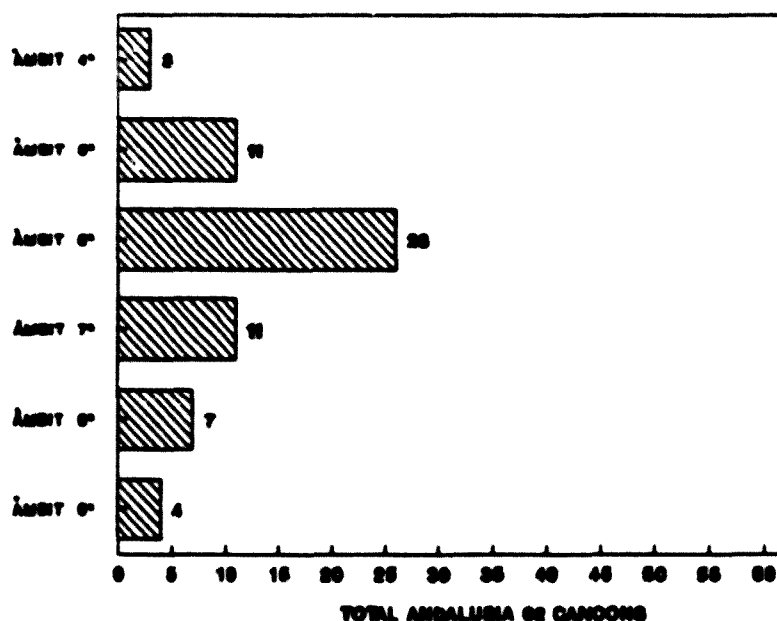
Àmbit 5^a
11 cançons
Nos. 1-4-6-11-14-16-19-26-27-33-52

Àmbit 6^a
26 cançons
Nos. 7-8-9-12-15-17-18-21-24-25-34-36-37-39
41-42-43-45-46-50-51-55-56-57-58-61

Àmbit 7^a
11 cançons
Nos. 2-5-10-28-31-32-35-40-47-49-53

Àmbit 8^a
7 cançons
Nos. 3-30-44-48-54-59-62

Àmbit 9^a
4 cançons
Nos. 13-20-29-60

Els àmbits relacionats en el resum van des del de 4ª fins al de 9^a. La major freqüència correspon al de 6^a. Corroborem doncs altres opinions al respecte de que el interval de 6^a és el més presentatiu en la música popular de la Península. Registrem també gran freqüència en els àmbits propers al de 6^a, el de 5^a i el de 7^a.

2.3. Particularitats melòdiques

Cadència andalusa

45 cançons

Nos. 2-3-4-5-6-7-8-9-10-12-13-15-17-21-22-24-25
27-28-31-33-35-36-37-38-39-40-41-42-43-45
47-48-49-50-51-52-53-56-55-56-5-61-62

Petits melismes

19 cançons

Nos. 2-3-7-17-23-25-28-31-36-37-40-41-45-47-50
51-52-53-54-55

Apoiatures

16 cançons

2ª menor descendent

Nos. 2-11-12-25-26-41-45-50-55

2ª Major ascendent

Nos. 11-18-25-55

2ª Major descendent

Nos. 15-17-25-27-45-50-57

3ª menor descendent

Nos. 22-45

Sobre la mateixa nota

Nº 18

Ornaments

2 cançons

Nº 8

Melodia molt primitiva

1 cançó

Nº 26

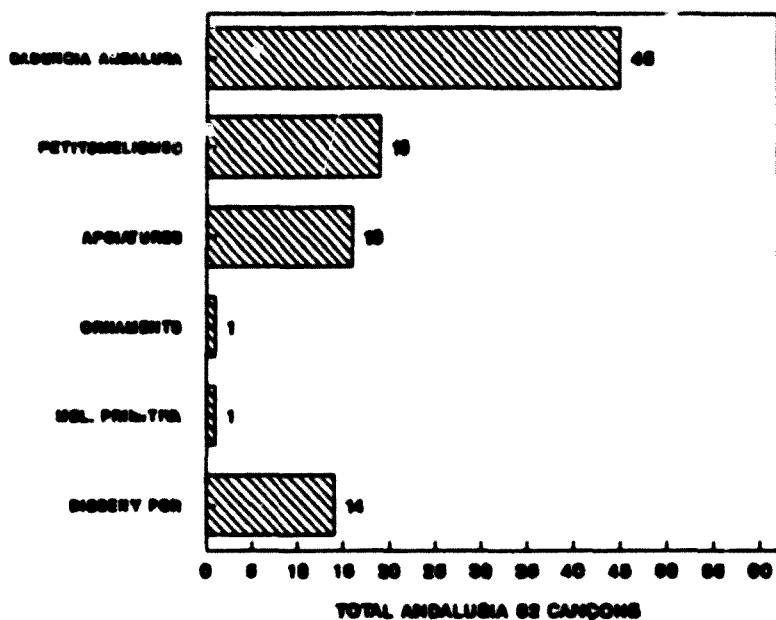
Disseny melòdic de paraules que expressen por.

Coco Nos. 2-3-4-5-6-7-8

Mora Nos. 9-10-11-56

Loba Nos. 12-13

Tío Nº 14

D'entre les particularitats melòdiques a destacar, citarem: quaranta cinc cançons de les seixanta-dues que acaben amb la denominada "Cadència andalusa" tipificada descendent sobre les notes LA SOL FA MI.

Dinou cançons presenten petits motius melismàtics. Setze cançons que tenen apoiatures diverses. Només en una trobem indicació d'ornament (—).

Destaquem igualment una melodia i ritme de caire molt primitiu.

Considerem com particularitat el disseny melòdic de les paraules que expressen por. Aquest disseny és descendent en nou ocasions, en dues és ascendent i en tres es manté sobre la mateixa nota.

2.4 Mètrica

Isometria / Isorítmia

40 cançons

Nos. 1-2-4-7-9-10-11-12-13-14-15-16-18-19-20-23
25-26-29-30-31-33-34-38-42-43-44-46-49-50
52-53-55-56-57-58-59-60-61-62

Heterometria / Heterorítmia

16 cançons

Nos. 3-5-6-8-17-21-22-27-35-36-37-40-41-45-47
48

Heterometria / Isorítmia

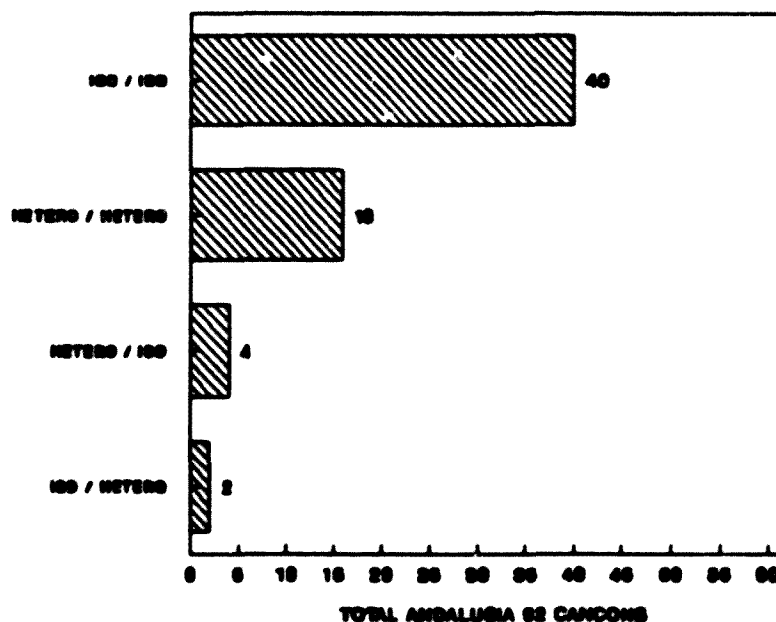
4 cançons

Nos. 24-28-32-54

Isometria / Heterorítmia

2 cançons

Nos. 39-51

Un total de quaranta cançons de seixanta-dues són considerades Isomètriques i Isorítmiques, (64%). La resta no segueixen cap regularitat en aquest sentit.

2.5 Ritme

Binari

15 cançons

Nos. 2-9-14-15-18-20-29-35-39-46-51-58-59-61-62

Binari compost

10 cançons

Nos. 4-10-12-13-19-33-44-52-56-57

Ternari

18 cançons

Nos. 1-7-11-16-23-25-26-30-31-34-42-43-49-50
53-54-55-60

Lliure

13 cançons

Nos. 3-6-8-17-21-22-27-28-32-36-40-45-47

Ternari (amb algun compàs binari)

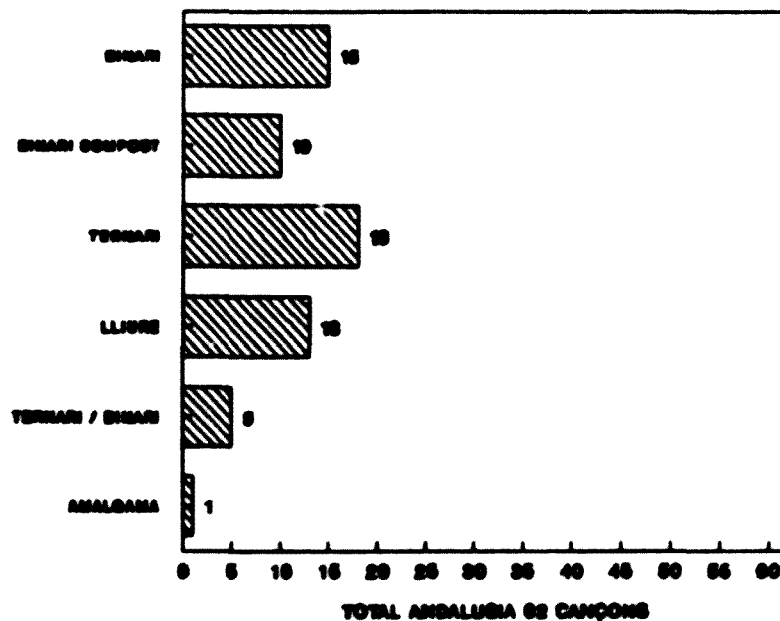
5 cançons

Nos. 5-24-37-41-48

Amalgama (5/8)

1 cançó

Nº 38

Predomina el ritme ternari, el tenen vint-i-tres de les seixanta-dues cançons. Pel que fa al ritme binari en trobem en binari simple setze i en binari compost deu. N'hi ha tretze transcrits sense compàs.

2.6. Particularitats de tipus rítmic

4 cançons
Nos. 7-30-51-54

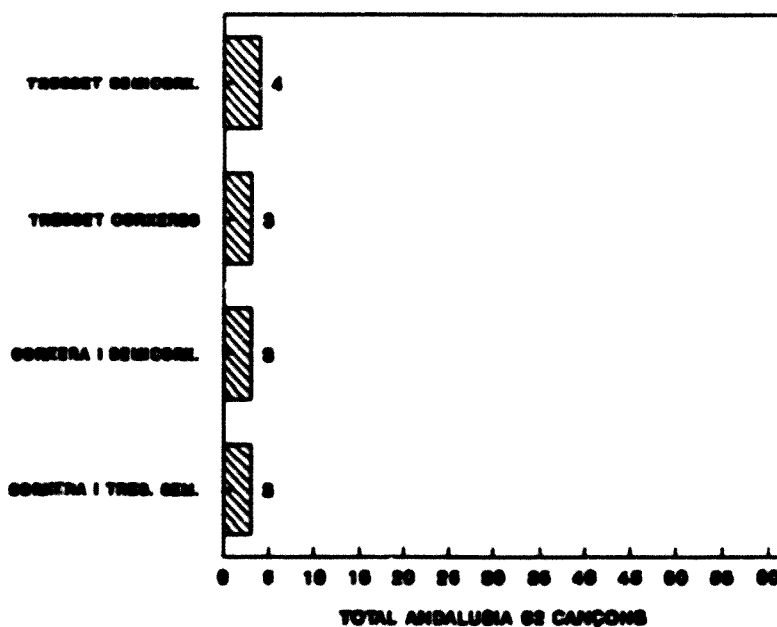
3 cançons
Nos. 29-47-51

2 cançons
Nos. 49-58

3 cançons
Nº 47-61-62

Només he fet constar quatre particularitats rítmiques encara que no surtin amb gaire freqüència.

2.7 Íncipits i cadències

I° / I°	I° / II°
36 cançons	1 cançó
Nos 2-4-6-7-12-14-15-17	Nº 34
21-22-23-24-25-27-31	
32-34-36-38-39-41-42	
43-47-48-50-51-52-53	
55-56-57-59-60-61-62	

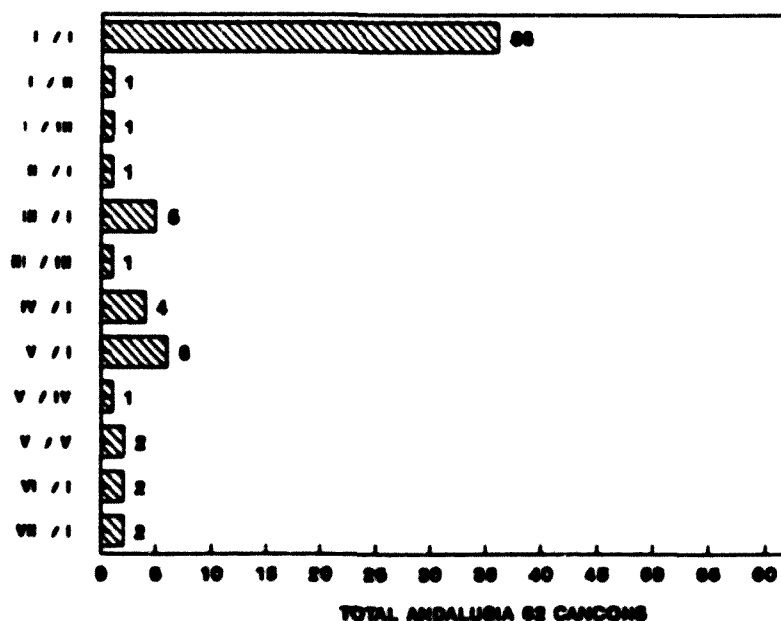
I° / III°	II° / I°
1 cançó	1 cançó
Nº 44	Nº 9

III° / I°	III° / III°
5 cançons	1 cançó
Nos. 3-5-8-10-40	Nº 19

IV° / I°	V° / I°
4 cançons	6 cançons
Nos. 28-35-37-58	Nos. 1-16-20-29-30-46

V° / IV°	V° / V°
1 cançó	2 cançons
Nº 26	Nos. 11-16

VI° / I°	VII° / I°
2 cançons	2 cançons
Nos. 13-45	Nos. 33-49

La major part de cançons acaben en el I° (56 cançons d'un total de seixanta-dues). Dues cançons acaben en el III°, una en el II°, una en el IV° i dues en el V°.

2.8 Paral·lelismes prosòdico-melòdico-rítmics

Coincidents. Melodia i ritme amb la mateixa estructura
26 cançons

A B C D	A B A C
14 cançons	1 cançó
Nos. 11-20-21-25-26-28-31	Nº 5
34-35-40-41-47-49-54	

A B C C	A B A B
2 cançons	3 cançons
Nos. 17-39	Nos. 37-38-46

A A B B	A A A A
4 cançons	2 cançons
Nos. 6-12-23-30	Nos. 16-19

No coincidents
Melodia i ritme tenen diferent estructura
36 cançons

A B C D	A B C D
A B A C	A A A B
5 cançons	2 cançons
Nos. 1-2-3-33-57	Nos. 24-51

A B C D	A B C D
A B C C	A A B B
2 cançons	1 cançó
Nos. 48-53	Nº 60

A B C D	A B C D
A B A B	A A A A
2 cançons	2 cançons
Nos. 42-62	Nos. 10-13

A B C D	A B C D
A B B C	A B C B
1 cançó	3 cançons
Nº 45	Nos. 43-50-55

ABAC
ABAB
2 cançons
Nos. 18-59

ABAC
ABBB
1 cançó
Nº 29

ABCC
ABCD
1 cançó
Nº 7

AABB
ABAC
1 cançó
Nº 8

ABBC
ABBB
1 cançó
Nº 56

ABCB
ABAB
3 cançons
Nos. 36-38-61

AAAA
ABCB
1 cançó
Nº 22

ABAC
ABAA
1 cançó
Nº 32

ABCC
ABAC
1 cançó
Nº 14

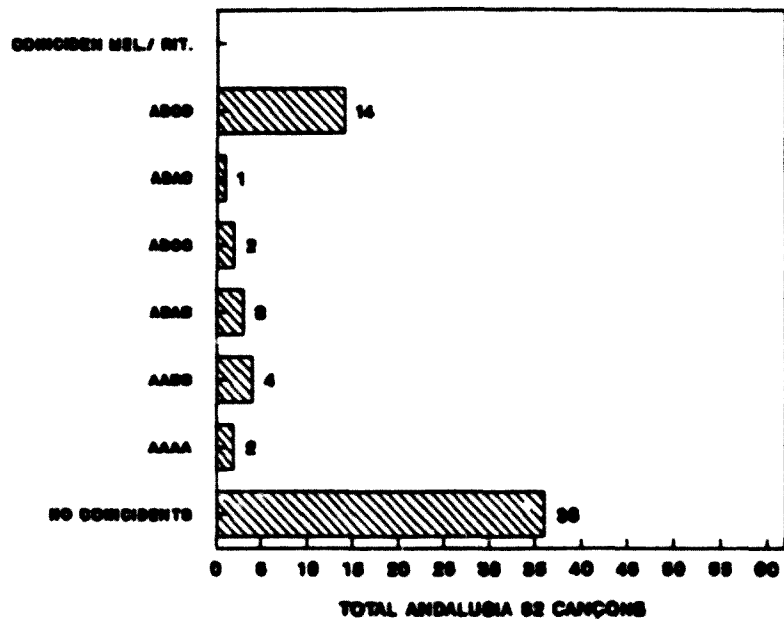
ABAB
AABA
1 cançó
Nº 4

AABC
AAAA
2 cançons
Nos. 9-42

ABBC
AABB
1 cançó
Nº 52

AAAA
ABCD
1 cançó
Nº 27

ABC
ABA
1 cançó
Nº 15

Ens adonem que un nombre considerable de cançons tenen coincidències en la seva estructura melòdica i rítmica. Les més freqüents tenen estructures ABCD.

ANÀLISI LITERÀRIA

3.1 Íncipit literari

"Duérmete niño mío..."
6 cançons
Nos. 2-3-5-6-7-8

"A la nana nana..."
2 cançons
Nos. 15-49

"Ea, la nana..."
2 cançons
Nos 23-52

"Duerme niño chiquito..."
3 cançons
Nos. 25-50-55

"Duérmete niñito mío..."
2 cançons
Nos. 13-26

"Esta niña chiquita..."
2 cançons
Nos. 39-40

"A dormir va la rosa..."
1 cançó
Nº 57

"A dormir a la rosa..."
1 cançó
Nº 22

"Dios os guarde ..."
1 canço
Nº 29

"Duerme, duerme, mi niño querido..."
1 cançó
Nº 16

"A la nana nanita..."
3 cançons
Nos. 18-20-58

"A la nanita, nanita..."
2 cançons
Nos. 48-53

"A la rorro mi niño..."
2 cançons
Nos. 24-51

"Duérmete niño chiquito..."
3 cançons
Nos. 9-11-12

"Las mujeres de la Sierra..."
2 cançons
Nos. 41-42

"Este niño chiquito..."
2 cançons
Nos 35-61

"A la run, run mi nene..."
1 cançó
Nº 14

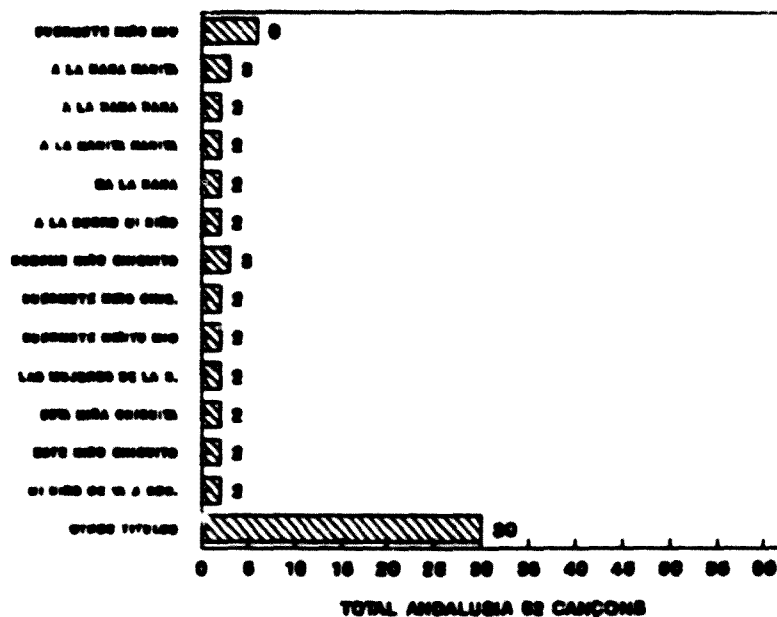
"Arriero chiquito..."
1 cançó
Nº 45

"Duérmete niño, duerme..."
1 cançó
Nº 54

"Duérmete amor..."
1 cançó
Nº 56

"Duérmete matita de mejorana..." 1 cançó Nº 27	"Duérmete mi niñito..." 1 cançó Nº 1
"Ea, ea, e, los pastores cantan..." 1 cançó Nº 19	"Ea, nu ea..." 1 cançó Nº 4
"En la orilla de un pozo..." 1 cançó Nº 28	"Es mi padre carpintero..." 1 cançó Nº 44
"Este galapaguito no tiene mare..." 1 cançó Nº 37	"Este niño chiquitito..." 1 cançó Nº 36
"Este niño está malo..." 1 cançó Nº 34	"Mi chiquito en la cuna..." 1 cançó
"Mi niña se va a dormir..." 2 cançó Nº 17-60	"Mi niñito está malo..." 1 cançó Nº 31
"Mi niño chiquitito..." 1 cançó Nº 38	"Mi niño chiquito..." 1 cançó Nº 59
"Mi niño está malo..." 1 cançó Nº 33	"Mi niño tiene sueño..." 1 cançó Nº 32
"Nanita, nana..." 1 cançó Nº 21	"No llores niño hermoso..." 1 cançó Nº 10
"Pajarito que cantas..." 1 cançó Nº 47	"Para dormir a su niño..." 1 cançó Nº 43
"San José y la Virgen..." 1 cançó Nº 30	"Esta noche no hay coche..." 1 cançó Nº 62

En algunes cançons es repeteix l'incipit literari i en d'altres és molt similar.

D'aquest punt se'n pot derivar un estudi de les possibles variants que podem trobar en les estrofes amb el mateix primer vers.

Pel que fa als processos cadencials d'aquestes melodies, de 62 cançons, 45 (72,5%) tenen el final en l'anomenada cadència andalusa.

L'àmbit més freqüent és el de 6ª, apareix en 26 cançons i ve a confirmar la gran freqüència en que es dona també en altres tipus de cançons tradicionals.

Pel que es refereix al ritme no hi ha unes característiques destacables, es reparteix equilibradament entre ritmes binaris, simples i compostos, ritme ternari i el que s'ha anomenat ritme lliure (s'ha expressat sense compàs). La majoria de les cançons son isomètriques i isorrítmiques.

Es interessant veure el paral·lelisme entre la melodia i el ritme en els diferents versos de cada estrofa.

Cal destacar també que els tipus d'estrofa més freqüents en aquests materials són la seguidilla i la quarteta.

3.2 Tema

Son

23 cançons

Nos. 15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26
27-50-51-52-54-55-57-58-59-60-61

Por

15 cançons

Nos. 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-56

Nen abandonat

7 cançons

Nos. 33-34-35-36-37-38-39

Sants

3 cançons

Nos. 28-29-30

Màgia

2 cançons

Nos. 31-32

Premi

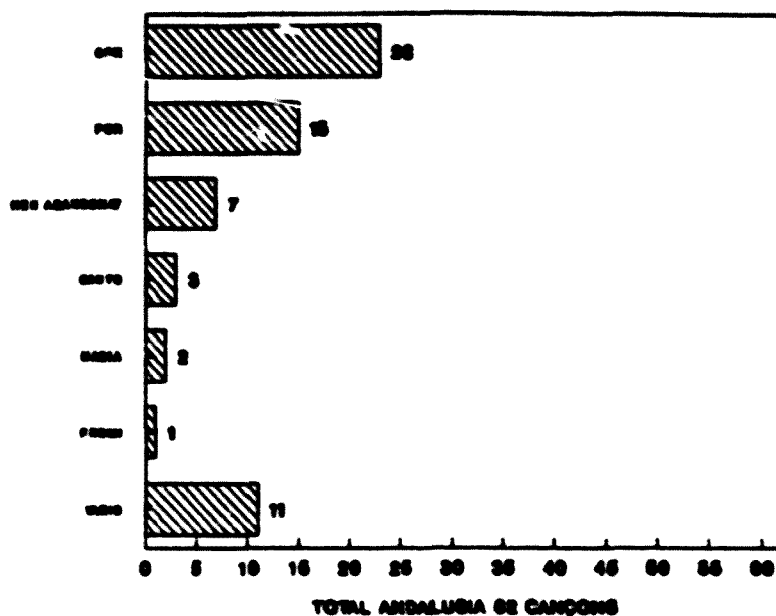
1 cançó

Nº 40

Varis

11 cançons

Nos. 41-42-43-44-45-46-47-48-49-57-62

Els temes que apareixen en les cançons analitzades són els següents:

Amb gran freqüència el de la son, en 23 cançons d'alguna manera està expressada la son del nen que no pot adormir-se o que dorm.

En 15 cançons es mencionen personatges com els "coco", "loba", "mora", o "tío" que espanten o s'emporten al nen que no dorm.

11 cançons tenen temes variats en els que es reflecteixen els pensaments i inquietuts del propi intèrpret.

En 7 cançons apareix el tema del nen abandonat sigui perquè "no tiene madre", o "no tiene cuna".

Només en 3 cançons hi surten cites religioses com ara "la Virgen", "San José" o l'àngel.

Dues cançons tenen referències màgiques i ens parlen del "caldo de caracoles" que cura al nen si està malalt.

Altres cançons tenen referències màgiques com les que citen "la laguna" o al "lucero de la mañana" però el seu tema bàsic és la son i estan incloses en aquell bloc.

Una sola cançó ens parla del premi que se li dona al nen si s'adorm.

3.3 Idioma

Castellà
62 cançons
Nos. (Totes)

Totes les cançons estan escrites en castellà, per això no se'n fa gràfic però en algunes hi ha variants pròpiament andaluses.

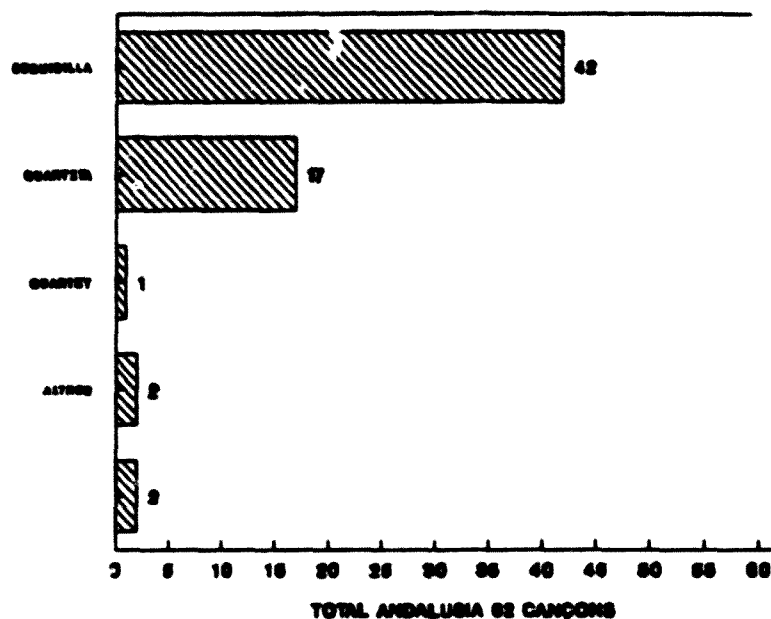
3.4 Estructura de l'estrofa literària

Seguidilla
42 cançons
Nos. 1-2-3-4-5-6-7-8-14-15-18-20-21-22-23
24-25-27-28-31-32-33-34-35-36-37-38-39
45-47-49-50-51-52-54-55-57-58-59-61-62

Quarteta
17 cançons
Nos. 9-10-11-12-13-17-26-30-40-41-42-43-44
48-53-56-60

Quartet
1 cançó
Nº 29

Formen part d'una altra composició
2 cançons
Nos. 16-19

Un 70% de les cançons tenen estrofa tipus seguidilla, la quarteta segueix en freqüència. Només una té la forma quartet i la resta (dues) formen part d'una altra composició.

OBSERVACIONS

Començament anacrúsic
18 cançons

Sobre la mateixa nota del primer ictus
Nos. 2-31-39-57

A la 2a menor descendent del 1er ictus
Nº 52

A la 2a Major descendent del 1er ictus
Nº 35

Síl·labes sense significació

"Ea"	Nos. 4-13-18-19-20-21-23-30-46-61-62
"Nana"	Nos. 15-18-20-21-23-49-58-61-62
"Nanita"	Nos. 46-50-58-61-62
"Nu"	Nº 4
"Rorro"	Nº 24
"Ron"	Nº 9
"Ah"	Nº

Algunes variants del castellà

Nº 11

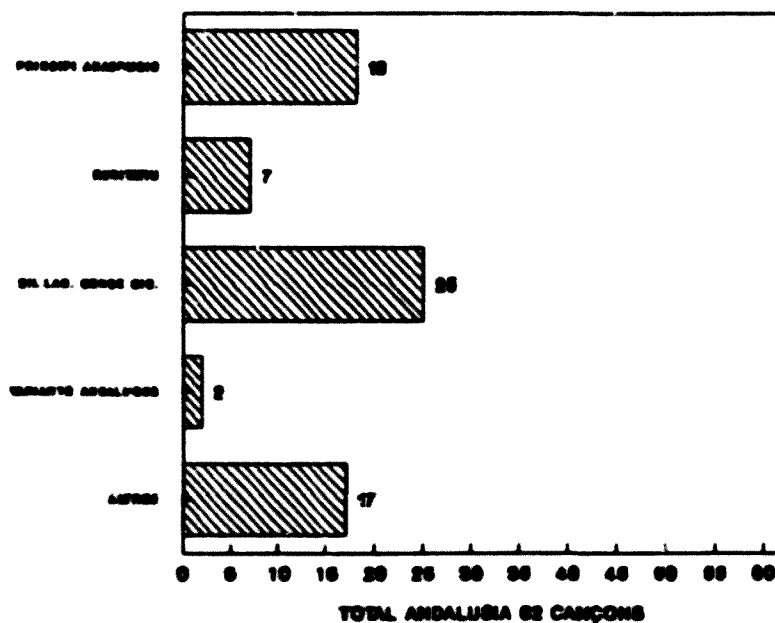
"E" per de; "cuar" per cual; "yora" per llora; "er" per el.

Nº 37

"mare" per madre:

Possiblement és una cançó nadalenca

Nº 30

A la 3a menor descendent del 1er ictus
Nº 58

A la 3a Major descendent del 1er ictus
Nos. 7-17

A la 4a descendent del 1er ictus
Nos. 4-6-20-21-28-30-32-60

A la 5a descendent del 1er ictus
Nº 14

Recitatiu sobre la mateixa nota
7 cançons
Nos. 7-27-47-53-59-61-62

Transcrites originàriament amb armadura però no son tonals
8 cançons
Nos. 4-14-22-26-33-38-51-54

Transcrites originàriament amb indicació de compàs
2 cançons
Nos. 21-22

Transcrites en tesitura més baixa de como es va cantar
2 cançons
Nos. 1-16

No es corresponen els accents entre el text i la música
2 cançons
Nos. 15-40

Sembla que provenen d'alguna melodia culta
2 cançons
Nos. 19-29

COMENTARI

FONTS

Pel que fa a les Fonts de les que s'han extret els materials analitzats, s'ha de dir:

a) Els materials han estat aplegats en diferents obres musicals ja publicades que sens dubte no són úniques. Tal volta que n'hi ha d'altres però també es pot constatar que de vegades són de difícil localització, atès que són obres publicades per Diputacions i Instituts de Estudis locals i moltes vegades no arriben a les biblioteques.

b) S'observa que en algunes províncies es van realitzar diferents missions o hi ha algun cançoner musical, en d'altres no s'hi troba gran cosa. Es el cas de la província d'Almeria, només s'ha pogut consultar l'obra citada en la Bibliografia¹, que només té lletres de cançons de bressol, no conté cap música. En el cas de Còrdova, tot i constatada l'existència del "Cancionero Musical de Còrdova"² no s'ha pogut localitzar.

De tota manera s'ha de dir que d'entre les melodies de les que no es té nota de procedència és possible que algunes pertanyin a aquestes províncies.

Els materials que provenen de les missions realitzades per M. García Matos són aplegats a les províncies de Sevilla, Huelva i Cadis però en el treball de Marius Schneider³ d'on els he extret, només hi consta que són d'Andalusia.

c) Pel que fa a l'època de recollida dels materials, la majoria corresponen a la desena 1945-55, època en la que hi hagué gran interès per part dels experts en recopilar les músiques autòctones.

---

¹ CASTRO GUIASOLA, F. 1973

² ALGIBEZ, J.

³ SCHNEIDER, M. 1946

Es fan constar les següents qüestions:

En divuit cançons es presenta un principi anacrúsic, la major freqüència està en les que tenen anacrusi a la 4ª descendent del primer ictus.

En algunes cançons hi ha fragments sobre les mateixes notes a la manera d'un recitatiu.

Algunes cançons estaven transcrits originàriament amb alteracions a l'armadura, alteracions que després eren desvirtuades per becaires. L'armadura no es corresponia amb l'organització melòdica pròpia de la cançó. Aquestes han estat transcrits posant davant la nota l'alteració corresponent.

En les cançons que variaven de compàs en cada compàs s'ha optat per escriure-les sense indicació de compàs atès que tenen ritme lliure.

Pel que fa a les síl·labes sense significació la major freqüència correspon a la síl·laba "Ea" que acompanya al ritme de bressar.

ANÀLISI MUSICAL

Respecte a l'anàlisi musical dels materials s'ha de fer constar:

Referent a l'apartat 2.1 corresponent a Incipits melòdico-rítmics, observem que la major freqüència pertany als que comencen en el I^o (37 cançons) éssent els finals més freqüents sobre el III°, IV° i V^o.

A més d'aquestes consideracions s'ha de dir que en moltes melodies hi ha coincidència en l'incipit no tan sols en les 1^a i última nota sinó en la totalitat o quasi totalitat.

En vuit melodies l'incipit està basat sobre els I^o-II°-III°-IV°

I^o   II°   III°   IV°

The image displays eight musical staves, each representing a different song. Above the staves, four vertical dashed lines are drawn, labeled I^o, II°, III°, and IV° from left to right. These lines indicate the first four degrees of the scale. The songs are numbered on the left side of each staff: No 22, No 24, No 27, No 38, No 39, No 51, No 52, and No 62. The notation shows the beginning of each melody, with various rhythmic values and accidentals. Some staves have additional markings, such as a slur over a phrase in No 27 and No 39, and a fermata in No 51.

Set melodies tenen l'incipit basat en els I°-III°-IV°-V°-III°

I°   III°   IV°   V°   III°

Nº 2
Nº 7
Nº 17
Nº 36
Nº 41
Nº 48
Nº 53

Sis melodies tenen l'incipit basat en els I°-III°-V°

I°   III°   V°

Nº 15
Nº 25
Nº 42

I°   III°   V°

Nº 50

Nº 54

Nº 55

Cinc tenen l'íncipit basat sobre els III°-IV°-V°-VI°-V°-VII°-III°

III°   IV°   V°   IV°   V°   VII°   III°

Nº 3

Nº 5

Nº 8

Nº 12

Nº 40

I deu melodies tenen el principi de l'íncipit sobre els I°-IV° i continuen de forma diferent.

I°   IV°

Nº 4

Nº 6

I°   IV°

Nº 31

Nº 32

Nº 47

Nº 56

Nº 60

Nº 61

Pel que es refereix a l'incipit rítmic s'ha de fer constar que la major freqüència està en els ritmes curts que van cap a un descans llarg al final de l'incipit.

S'ha d'exceptuar les nº 26 i 25-50-55, que tenen un altre tipus de combinació rítmica.

En el resum del punt 2.2 (a) referent a organització melòdica podem constatar una major freqüència en les anomenades gamma espanyola i escala andalusa que sumen un total de 37 cançons.

Deu cançons tenen una organització que tendeix cap a aquestes dues (gamma espanyola i escala andalusa) el mode de mi es troba pur en sis d'aquestes cançons, dues estan en mi menor, procedents segurament d'una transformació d'aquest mode i una és hipèrbola d'escala andalusa. Veiem aquí clarament el procés de transformació que ja ve explicat en els aclariments generals (pp del capítol Aclariments).

Només onze melodies estan en mode major, una presenta un diatonisme en evolució⁴ i una altra un 1er mode gregorià.

⁴ Codificada per M. García Matos en 11 tipus.

el que respecta a l'apartat 2.2 (b) que fa referència al àmbit, ens apareixen amb diversitat. Des de l'àmbit de 4ª fins al de 9^a, l'àmbit de 6^a és el que apareix amb major freqüència.

Hi ha quatre melodies amb àmbit de 9^a. Sembla que en principi sigui un àmbit massa ampli per a les cançons de bressol. D'aquestes, tres estan en mode major i una, la n° 13 presenta una organització en escala andalusa però utilitza una tesitura més greu del que és corrent.

De l'apartat 2.3, referent a particularitats melòdiques, s'ha de destacar que en 45 melòdics apareix la denominada "Cadència andalusa" tipificada descendent sobre les notes LA, SOL, FA, MI.

Es fan constar aquí les 45 cadències andaluses que s'han trobat en les melodies analitzades. Aquestes cadències corresponen a les melodies organitzades en escala andalusa, gamma espanyola i les que tenen tendència cap a aquestes organitzacions.

Model

Nº 2

Nº 3

Nº 4

Nº 5

Nº 6

Nº 7

Nº 8

Nº 9

Model

Nº 10

Nº 12

Nº 13

Nº 15

Nº 17

Nº 21

Nº 22

Nº 24

Nº 25

Nº 27

Nº 28

Nº 31

Nº 32

The image shows a page of musical notation for guitar exercises. It consists of 14 staves. The top staff is labeled 'Model' and contains a sequence of notes on a single string. The following 13 staves are numbered: Nº 10, Nº 12, Nº 13, Nº 15, Nº 17, Nº 21, Nº 22, Nº 24, Nº 25, Nº 27, Nº 28, Nº 31, and Nº 32. Each exercise is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one flat. Vertical dashed lines are drawn across all staves at specific fret positions, likely to indicate fingerings or specific notes for each exercise. The exercises show various rhythmic patterns and melodic lines.

Model

Nº 33

Nº 35

Nº 36

Nº 37

Nº 38

Nº 39

Nº 40

Nº 41

Nº 42

Nº 43

Nº 46

Nº 47

Nº 48

Nº 49

Model

Nº 50

Nº 51

Nº 52

Nº 53

Nº 54

Nº 55

Nº 56

Nº 59

Nº 61

Nº 52

Dinou melodies presenten petits melismes molt propis de la zona on no s'acostumen a trobar gaires cançons sil·làbiques.

Hi ha presència d'apoiatures que no sobrepassen la distància de 3^a. Ornaments assenyalats amb la grafia corresponent només els trobem en una cançó, la N° 8, transcrita per M. Rodriguez Mata.

La melodia N° 26, és de totes, la que resulta més primitiva; queda aquest aspecte remarcat perquè es de ritmes llargs.

He fet constar com a particularitat melòdica els dissenys corresponents a les paraules que expressen por. En aquests materials hi ha quatre variants textuals: "coco" en set cançons, "mora" en quatre, "loba" en dues i "tío" en una.

The image displays seven musical examples arranged in three columns. Each example shows a vocal line and a piano accompaniment line. The lyrics are written below the notes.

- Column 1 (left):
  - Example 1: *co - - - co*
  - Example 2: *co - - - co*
  - Example 3: *tí - o*
  - Example 4: *mo - ra*
  - Example 5: *co - co*
- Column 2 (middle):
  - Example 6: *co - co*
  - Example 7: *co - - - co*
  - Example 8: *mo - ra*
  - Example 9: *mo - ra*
  - Example 10: *lo - ba*
- Column 3 (right):
  - Example 11: *co - co*
  - Example 12: *co - co*
  - Example 13: *mo - ra*
  - Example 14: *lo - ba*

En nou d'aquestes expressions el disseny melòdic és descendent, en dues és ascendent i en tres es manté sobre la mateixa nota.

Les quatre expressions són paraules planes pel que fa a l'accent tal vegada per això el disseny melòdic és descendent, així doncs les dues vegades que surt el disseny melòdic ascendent ha de ser constatat.

Pel que fa a la mètrica, hem de tenir en compte la importància que té la mètrica literària sobre el ritme musical.

Malgrat tot, de vegades ens ve forçat el lligam entre el text i el ritme musical.

En les cançons de bressol que hem analitzat és freqüent la isorritmia i la isometria però també apareixen alguns casos d'heterorritmia i heterometria.

En quant a l'apartat 2.5 dedicat al ritme pres com a divisió esquemàtica del temps musical, es pot observar major freqüència en el ritme ternari tot i que també hi ha nombroses melodies en ritme binari simple i compost.

En algunes transcripcions trobem barrejades les mides de compàs segons l'accentuació del text, en aquest cas els he considerat com de ritme lliure malgrat que he posat indicacions de compàs.

En altres melodies apareix ocasionalment un compàs binari éssent la resta escrit en compàs ternari.

Entre les particularitats rítmiques he fet constar només les que apareixen de manera ocasional durant el transcurs de la melodia i que són les següents:

- . Tressets de semicorxeres que formen part de melismes però que el seu valor forma part del compàs.
- . Tressets de corxeres amb les mateixes característiques.
- . Dissenys formats per una corxera i dues semicorxeres.
- . Dissenys formats per una corxera i un tresset de semicorxeres.

No és freqüent el ritme sincopat, apareix només en dues melodies però és possible que sigui qüestió del moment en que l'informant va cantar la melodia.

En el punt 2.7 on analitzem incipits i cadències ens adonem que són més freqüents les melodies que comencen i acaben sobre el 1° de l'organització melòdica que comporten.

Sembla que això hauria de ser el més normal i si a més tenim en compte la informació obtinguda en l'apartat 2.1 referent a incipits melòdico-rítmics i l'obtinguda en el 2.3 referent a Particularitats melòdiques en el que fa referència a les cadències, podríem pensar que hi ha moltes melodies gairebé iguals. Talment també es podria pensar que potser a unes melodies similars i correspongueren unes lletres similars però aquest supòsit només és cert en dos casos:

en tres cançons que en realitat són la mateixa però que estan transcrites en forma diferent, les Nos. 25-50-55, i en dues cançons procedents de la mateixa font i transcrites en diferent tesitura, les Nos. 48-53.

Pot veure's com la resta de les melodies tot i tenint les 1^a i 4ª frase molt similars, tenen la 2^a i la 3ª ben diferents.

En l'apartat 2.8 que fa referència al paral·lelisme prosòdico-melòdico-rítmic es fa constar: l'anàlisi mètric del text, l'anàlisi de les frases melòdiques i l'anàlisi de les frases rítmiques pensant en la possibilitat de que hi hagués alguna relació.

D'aquesta anàlisi en resulten tot tipus de combinacions que fan sospitar la inutilitat d'aquest esforç.

Han coincidit les formes melòdiques i les rítmiques, sense coincidir en l'anàlisi de la mètrica, 26 cançons. Podem trobar coincidències de melodia i ritme indistintament en seguidilles o quartetes que són les que trobem més freqüentment en aquest tipus de cançó.

En contra del que semblava en el que fa a que en les cançons de bressol només apareixerien petites diferències en els finals de frase, resulta amb major abundància el tipus ABCD de quatre frases diferents en melodia i ritme.

En les 38 melodies que resten es combinen diferents tipus d'esquema de frase melòdica i rítmica, de vegades la melodia és molt variada per a un ritme molt igual i d'altres vegades passa el contrari. No influeix per a res el tipus d'estrofa que tingui la cançó si és de les que es donen en la música popular. Es contempen tot tipus de variacions.

Aquesta és una situació curiosa, s'acostuma a pensar en una cançó de bressol com en un tipus de música molt monòtona i si observem amb detall en resum d'aquest apartat ens adonem que només en dues cançons, de seixanta-dues, es dona per a ritme i melodia l'esquema AAAA. Precisament aquestes dues cançons s'analitzen mètricament com parts d'una composició més llarga i segurament de procedència culta, amb més possibilitats d'elaboració, encara que cal pensar que si es van escriure perquè les cantés el poble havien d'ésser fàcils d'aprendre i de retenir.

Tot al contrari en els tipus de cançó que tenen estructura de seguidilla o de quarteta, són en les que trobem més variants, això no resulta estrany si pensem en la possibilitat que l'interpret la inventi mentre la canta.

ANALISI LITERARIA

Dels resums de l'anàlisi literària⁵ en concluïm:

Sobre el tipus d'estrofa no creiem que s'hagi de comentar res de particular. La seguidilla i la quarteta són dos tipus d'estrofa molt freqüent en la música popular i en aquest cas queda sobradament demostrat. El tipus seguidilla ens apareix en quaranta-dues cançons i segueix en freqüència la quarteta que apareix en diset cançons. Les que resten són probablement de procedència culta però s'han adaptat a la circumstància de ser cantades per adormir a les criatures.

Pel que fa a la llengua en que estan escrites, sempre ho són en castellà, encara que en alguns casos el transcriptor ho ha fet segons les pronuncien en Andalusia. Val a dir que haurien d'escriure's sempre segons la variant andalusa perquè si s'escriuen en castellà, al no suprimir les S en alguns casos falta música.

Pel que fa referència al tema de les cançons de bressol, s'observa que la major freqüència es dona en les que es refereixen a la son. Sembla que això és lògic. De tota manera no si refereixen igual, en algunes s'ens parla del nen que té son i no pot adormir-se i en d'altres es parla del nen que ja dorm tranquil.lament.

Segueixen en freqüència les que s'han classificat dins la temàtica de la por. S'han classificat dins d'aquesta temàtica, pel fet que per que s'adormi se li diu al nen que vindrà algun ser fantàstic i se l'emportarà. Varïen les referències entre diferents acepcions, apareix el "coco", la "mora", la "loba" i el "tío".

També hi ha cançons que fan referència al nen abandonat en el sentit que la seva mare no el pot cuidar o bé pel fet que "no tiene cuna". Aquesta situació no es real la major part de les vegades ja que és la pròpia mare la que li canta al nen i gairebé mai es dona la situació real de que el nen no tingui un lloc on dormir.

---

⁵ El comentari a aquests resums no es fa seguint l'ordre de la fitxa.

Curiosament la temàtica de les cançons de bressol és sempre la mateixa i si a més es té en compte que el nen no enten el text que se li canta, es pot pensar en la necessitat que té l'interpret d'expressar el que sent, cosa que fa quan es queda sol amb el nen.

La mare acostuma a cantar per transmetre afecte i donar seguretat al nen i, en algunes la cançó és una forma per la que comunica al nen estats d'ànim, descarrega sentiments i judicis de valor i expressa així la seva necessitat de companyia, la soledat, la por, etc.

En alguns casos i com explica molt bé M. Schneider en el seu treball referenciat anteriorment, el llenguatge utilitzat en algunes és simbòlic, el "lucero de la mañana" pot acomodar-se a la significació del principi de la vida, de la infantesa. El "caldo de caracoles" que se li dóna al nen quan està malalt i que apareix en algunes cançons, pot referir-se al desig de que el nen creixi sa, ja que el cargol, espiral, és símbol d'enfermetat i curació.

Pel que es refereix als incipits, podem observar com en alguns casos coincideixen o són molt similars. De vegades coincideix el text sencer, altres vegades coincideix el primer vers i després continua de maneres ben diferents.

"Duérmete niño mío..." apareix en sis cançons:

Nos.2-7	Duérmete niño mío que viene el coco, y se lleva a los niños que duermen poco.
Nº 3	Duérmete niño mío duérmete ya, que va a venir el coco y te va a matar.
Nº 5	Duérmete niño mío que viene el coco, que se lleva a los niños que duermen poco.

Nº 6   **Duérmete niño mío**
que el coco viene,
y se lleva a los niños
que poco duermen.

Nº 8   **Duérmete niño mío**
duérmete pronto,
porque si no te duermes
te lleva el coco.

Les cançons Nos. 2 i 7 són exactament iguals, la Nº 5 es diferencia d'aquestes únicament en el que del tercer vers, que substitueix la còpula y. Les altres tres cançons expressen el mateix però de forma diferent.

Aquestes sis cançons comencen amb un imperatiu seguit d'un vocatiu "-Duérmete- niño mío". En les Nos. 3 i 8 l'imperatiu es repeteix en el segon vers, i a la vegada se li adjunta un adverb temporal que fa referència a l'instant present.

Observem com la paraula **que**, apareix alternada al començament del vers d'algunes estrofes, en la cançó Nº 5 apareix tres vegades en la Nº 8 apareix un **porque** que és l'equivalent dels **que** en les altres estrofes.

L'imperatiu dels primers versos, constitueix la introducció i la resta, el desenvolupament, conté l'amenaça del que li passarà al nen si no s'adorm. No presenta cap conclusió.

Nos. 25-50-55   **Duerme niño chiquito**
duerme mi alma,
duérmete lucerito
de la mañana.

En aquestes tres cançons el text és el mateix, a més també tenen la mateixa música, estan recollides per tres persones diferents i escrites en diferent tesitura.

Comencen amb l'imperatiu **Duérmete** i se li repeteix al nen tres vegades que s'adormi. En el segon vers "duerme mi alma" no hi ha sinalefa, s'allarga musicalmet la síl.laba "mi".

Nº 9   **Duérmete niño chiquito**
mira que viene la mora,
preguntando por las casas
donde está el niño que llora.

Nº 11   **Duérmete niño chiquito**
mira que viene la mora,
preguntando e puerta en puerta
cuar es er niño que yora.

Nº 12   **Ah! duérmete niño chiquito**
mira que viene la loba,
que viene de cas en casa
se lleva al niño que llora.

Tornem a trobar en aquestes cançons la introducció amb l'imperatiu **-Duérmete-** i el desenvolupament és l'explicació i advertència de que ve el ser fantàstic corresponent i pregunta on és el nen que plora i conclueix dient que se l'emporta.

Un altre tipus d'incipit molt semblant és el de les dues cançons que segueixen:

Nº 13   **Duérmete niñito mío**
mira que viene la loba,
preguntando por la calle
donde está el niño que llora.

Nº 26   **Duérmete niñito mío**
que tu madre no está en casa,
que se la llevó la Virgen
de compañera a su casa.

Són molt semblants a les anteriors.

Hi ha d'altres estrofes que comencen amb un incipit semblant als anteriors. Recomenen al nen que s'adormi.

Nº 1   **Duerme mi niñito**
que viene el coco,
y se lleva a los niños
que duermen poco.

Nº 16   **Duerme, duerme mi niño querido**
y en los brazos cerca del corazón,
duerme, duerme en tí puse mi orgullo
y el más gran anhelo de mi corazón.

- Nº 27   **Duérmete matita
de mejorana,
que ya suena el repique
de la campana.**
- Nº 54   **Duerme niño, duerme
duérmete y calla,
duérmete lucerito
de la mañana.**
- Nº 56   **Duérmete amor
que viene la reina mora,
preguntando por las casas
donde está el niño que llora.**

Totes comencen amb l'imperatiu com a introducció encara que continúen després de forma ben diferent.

Altres tipus d'incipits són els que es formen amb síl·labes sense significació:

- Nº 18   **A la nana, nanita
nanita, ea,
a la nana nanita,
dormido queda.**
- Nº 20   **A la nana nanita,
nanita, ea,
mi niño tiene sueño
bendito sea.**
- Nº 58   **A la nana nanita,
mi niño duerme,
con los ojos abiertos,
como una liebre.**

Aquest incipi que es repeteix en tres cançons no segueix completament igual en cap d'elles. No es pot dir que el text tingui un significat específic, es canta per que vingui la son.

O bé:

- Nº 21   **Nanita, nana,
nanita, ea,
duérmete vida mía
bendita sea.**

Altres incipits molt semblants:

- Nº 15   **A la nana, nana,
duérmete chiquetito
y hasta mañana.
Léré.**
- Nº 49   **A la nana, a la nana,
a la nanita,
a mi niño le duele
la cabecita.**
- Nos.48-53   **A la nanita, nanita,
a la nanita de aquel,
que llevó el caballo al agua
y lo trajo sin beber.**
- Nos. 23-52   **Ea, la nana,
ea, la nana,
duérmete lucerito
de la mañana.**

També trobem cançons amb incipit en síl.labes sense significació però que després continuen amb imperatiu per a la introducció:

- Nº 4   **Ea nu, ea nu,
que viene el coco,
y se lleva a los niños
que duermen poco.**

Tenen idèntica lletra les següents:

- Nos. 24-51   **A la rorro mi niño
mi niño duerme,
con los ojos abiertos
como las liebres.**

Altres tipus de començament amb síl.labes sense significació:

- Nº 14   **A la run, run mi nene
que viene el tío,
y se lleva a los niños
que no han dormido.**

La primera frase equival a **duérmete mi nene**, i continua després diguent-li **que viene el tío y se lleva a los niños que no han dormido**.

En trobem d'altres amb estil molt diferent:

Nº 41   **Las mujeres de la Sierra
para dormir a sus niños,
en vez de cantarle al coco
le cantan un fandanguillo
y se duermen poco a poco.**

Nº 42   **Las mujeres de la Sierra
cuando tienen un chiquillo,
en vez de cantarle al coco
le cantan el fandanguillo.**

La 43 és molt similar encara que presenta la lletra col·locada diferent:

Nº 43   **Para dormir a su niño
las mujeres de la Sierra,
en vez de cantarle al coco
le cantan el fandanguillo.**

Vegem com ha canviat de lloc el primer vers i l'ha substituït per la causa que motiva la cançó.

La Nº 41 és més completa, forma una estrofa de cinc versos i té una conclusió clara "y se duermen poco a poco."

Només hi ha quatre cançons que facin explícita referència a les nenes, vegem-les:

Nº 17   **Mi niña se va a dormir
en gracia de la pastora,
si no se duerme mi niña
se duerme la arrulladora.**

Nº 60   **Mi niña se va a dormir
su madre la quiere mucho,
y le va a comprar en la feria
de caramelos un cartucho.**

Nº 39   **Esta niña chiquita
no tiene madre,
la tuvo una gitana
la echó a la calle.**

Nº 40   **Esta niña chiquita
su madre la quiere mucho,
dicen que le va a comprar
de caramelos un cartucho.**

En aquest cas passa com en els anteriors malgrat que tenen el mateix incipit, no continuen igual. Generalment, a més les lletres es refereixen al **niño** com a genèric.

Nº 35   **Este niño chiquito
no tiene cuna,
su padre carpintero
que le de una.**

Nº 61   **Este niño chiquito
se va a dormir,
y le haremos la cama
en el torongil.**

En la primera lletra sen's dóna una simple explicació, en la segona es presuposa que el nen s'adormirà i que per això se li ha de preparar el llit.

Nº 22   **A dormir a la rosa
de mis rosales.
a dormir va mi niño
porque ya es tarde.**

Nº 57   **A dormir va la rosa
de los rosales,
a dormir va mi niño
porque ya es tarde.**

No sabríem dir quina es va començar a cantar primer, és possible tantmateix que l'una fos derivada de l'altra.

Sempre fent referència al **niño** trobem altres incipits ben variats:

Nº 10   **No llores niño hermoso
no llores que viene la mora,
preguntando de puerta en puerta
quién es el niño que llora.**

Aquesta última lletra és similar a les que tenen l'incipit amb imperatiu, però aquest no es manifesta de la mateixa manera i a més es fa més suau afegint **niño hermoso**.

Amb un incipit sobre **Mi niño está malo**, o **Mi niño tiene sueño**, trobem variacions molt semblants.

Nº 31   **Mi niño está malo
que le daremos
caldo de caracoles
que está muy bueno.**

Nº 32   **Mi niño tiene sueño
que le daremos
caldo de caracoles
que cría cuernos.**

Nº 33   **Mi niño está malo
no tiene cuna,
su padre es carpintero
que le haga una.**

Nº 34   **Este niño está malo
y no tiene cuna,
su padre que es carpintero
que le haga una.**

O fins i tot:

Nº 38   **Mi niño chiquitito
no tiene cuna,
su padre es carpintero
le va a hacer una.**

En d'altres lletres s'ofereix fins i tot un bressol que no faci soroll al bressolar:

Nº 44   **Es mi padre carpintero
vengo a ofrecerle una cuna,
cunará sin hacer ruido
que en el mundo no hay ninguna.**

Finalment vegem els diferents incipits que serveixen per a introduir explicacions diverses que se li donen al nen per a tranquilitzar-lo i induir-lo a dormir.

Nº 45   **Mi chiquitito en la cuna
hace pucheros,
y le quita la venta
a los olleros.**

Nº 47   **Pajarito que cantas
en la laguna,
no despiertes al niño
que está en la cuna.**

Nº 45   **Arriero chiquito
con cinco mulas,
tres y dos son del amo
las demás tuyas.**

N'hi ha que en el text fan referència a la Verge als àngels o als sants.

Nº 28   **En la orilla de un pozo
dormía un niño,
y un ángel lo velaba
con fiel cariño.**

Nº 29   **Dios os guarde maestro carpintero
hágame una cuna para este lucero,
y en la cabecera póngame un jazmín
para que se duerma este serafín.**

Nº 30   **San José y la Virgen al ver al Niño
se les cae la baba de regocijo,
Ea, ea, no llores tanto
ea,ea, tu eres mi encanto.**

De vegades fan referència al nen abandonat:

Nº 36   **Este niño chiquitito
no tiene madre,
lo tuvo una gitana
lo echó a la calle.**

Nº 37   **Este galapaguito
no tiene madre,
le parió una gitana
lo echó a la calle.**

CONCLUSIONS

La Nana, a Andalusia, és generalment un tipus de cançó curta, amb una única estrofa de quate versos, ocasionalment cinc o sis. En nombroses ocasions sobre una mateixa melodia es canten lletres diferents.

En la cançó de bressol andalusa, trobem melodies molt dolces, de caràcter melancòlic, potser provocat per les seves característiques melòdiques i per la forma en que són cantades, generalment amb molts melismes.

Els texts fan referència a temes variats entre els que s'ha de destacar el de la son, la por, el nen que "no tiene cuna" o el nen que "no tiene mare".

En moltes ocasions l'incipit literari de les cançons és el mateix però el text que continua no ho és. Aquesta no és una circumstància estranya atès que és lògic començar una cançó amb les paraules ja apreses per l'ús i acabar-la improvisant segons cada estat d'ànim.

La nana andalusa, té algunes peculiaritats que s'han de destacar. S'observa, després d'analitzar els materials, com en la seva majoria comencen i acaben sobre el 1º de la seva organització melòdica.

Les organitzacions melòdiques que trobem amb més freqüència són les que s'estableixen en torn a l'antic mode de Mi, amb tot tipus de variants. Així, d'un total de 62 cançons, 51 (82,3%) queden englobades en aquesta tipologia, de la següent forma:

escala andalusa	17 (27,4%)
gamma espanyola	20 (32,2%)
mode de Mi, mi menor, i d'altres.	14 (22,5%)

Les 11 cançons restants (17,7%) estan conformades en tonalitats majors.

Amb totes aquestes variacions es pot arribar a la conclusió que l'interpret agafa un primer vers que recorda d'haver sentit alguna altra vegada, la resta la reinventa o combina amb d'altres lletres que ja sabia d'abans. D'aquí ve que hi hagi tantes variacions després dels mateixos primers versos .

ARAGÓ

$\text{♩} = 72$

Duérmete, ni-ño mi-o que vie-ved co-co y ce
 lle-va a los ni-ños que duer-men po-co.

1.FONT

Nº: 1 AR

- 1.1: Cancionero Popular de la provincia de Huesca.J.J.de Mur
 Dictada por Patricio Castellano Cámara.
 1.2: Aragón. Osca. Hecho.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 1111123

2.2: Sol Major
 Àmbit 5ª

2.3:

co-co

2.4: Isomètrica / Heterorrítmica

2.5: Lliure

2.6: Ritme Infantil

2.7: 1.3 / 1.1 / 1.3 / 1.1 //

2.8: a7 / b5 / c7 / b5 //

A / B / A / B //

A / B / A / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Duérmete niño mío..."

3.2: Por "coco"

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS:

ARAGÓ

A. duen. me. te mi. no que el co. co ven. drá y si no te
duen. mes se te lle. va - ra' ah!

1.FONT

Nº: 2 AR

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Arcadio de Larrea.

1.2: Aragó. Osca. 1946

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 114566

2.2: Mode de Mi
Àmbit 7ª

2.3: Apoiatures. Cadència

CO - CO

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari

2.6:

2.7: 1.6 / 5.4 / 6.3 / 2.1 //

2.8: a6 / b5 / c6 / b5 //

A / B / C / D //

A / B / Av / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: 'Aduérmete niño...'

3.2: Por "Coco"

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS: Sílabes sense significació: 'Ah'.

ARAGÓ

A. duer-me-te mi-ni-ño ha-no-so que ran ve-vir el co-co
y se lle-va a los ni-ños los ni-ños que duen-men po-co

1.FONT

Nº: 3 AR

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Arcadio de Larrea.

1.2: Aragó. Osca. 1947

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 51123543

2.2: Do Major
Àmbit 8ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Birari compost

2.6:

2.7: 53 / 13 / 4.1 / 2.1 //

2.8: a8 / b8 / c7 / b8 //

A / Av / B / C //

A / Av / B / C //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Aduérmete niño..."

3.2: Por "Coco"

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONS: Anacrusi a la 4ª descentent del 1er ictus.

Està transcrita en un tessitura molt aguda.

ARAGÓ

Q. duen. me. te ni. ños. no. no que era. me. nin el co - co

y se lle. va los ni. ños, los ni. ños que duen. men po. co

1.FONT

Nº: 4 AR

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Arcadio de Larrea.

1.2: Aragó. Saragossa. 1946

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 411234543

2.2: Fa Major
Àmbit 8ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Lliure (6/8; 3/8)

2.6:

2.7: 53 / 13 / 4.1 / 2.1 //

2.8: a8 / b7 / c7 / b8 //

A / B / C / D //

A / B / C / D //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Aduérmete niño ..."

3.2: Por "Coco"

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONS: Anacrusi a la 4ª descendent del 1er ictus.

ARAGÓ

A - duér - me - te , ni - ño - ha - mo - - - so mi - ra que ven -
da - la - lo - - - la pe - que - ña - do de ca - ta en ca -
ra - da - de - a - tri - el ni - ño que lo - - - ra

1.FONT

Nº: 5 AR

- 1.1: Institut Espanyol Musicologia. Arcadio de Larrea
- 1.2: Aragó. Osa. 1946

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 53654345434

2.2: Sol Major
Àmbit 6ª

2.3:

lo - - ba

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari

2.6: Ritme Infantil

2.7: 5.4 / 5.4 / 3.1 / 5.1 //

2.8: a8 / b8 / c8 / b8 //

A / B / C / D //

A / B / C / D //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

- 3.1: "Aduérmete niño ..."
- 3.2: Por "Loba"
- 3.3: Castellà
- 3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONS:

ARAGÓ

$\text{♩} = 126$

Es-te ni-ño tie-ne sue-ño y no se quis-re dar: nir
que lo des-na San An-to-nio y el qto. rio. to San Mar-tin

ch -

1.FONT

Nº: 6 AR

1.1: Cancionero Popular de la provincia de Huesca. J.J. de Mur.

1.2: Aragón. Osca.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 77733333

2.2: Mode de Mi
Àmbit 7º

2.3: Apoiatures 2º menor desc.

Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari (dos compasos binaris)

2.6:

2.7: 7.3 / 3.3 / 5.1 / 1.1 //

2.8: a8 / b8 / c8 / b8 //

A / B / C / A //

A / B / Av / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Este niño tiene sueño..."

3.2: Son / Sants

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONS: Sílabes sense significació: 'Eh'.

ARAGÓ

Es-te ni-ño tie-na sue-ño y no se quie-re dor-mir
que lo duer-na San An-to-nio y el qñ-rio-so San Mar-tin

1.FONT

Nº: 7 AR

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Arcadio de Larra.

1.2: Aragó Osa. 1945

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 77733333

2.2: Mode de Mi
Àmbit 7ª

2.3: Apoiatures 2ª men. desc.

Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari

2.6:

2.7: 73 / 33 / 5.1 / 1.1 //

2.8: a8 / b8 / c8 / b8 //

A / B / Av / Bv //

A / B / Av / Bv //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Este niño tiene sueño..."

3.2: Son / Sants

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONS: Anacrusi sobre la mateixa nota del 1er ictus.

ARAGÓ

Es-te ni-ño tie-ne sue-ño y no se quie-re dor-mir. que lo
dorm-a San An-to-nio y el glo-ri-o-so San Ja-quin -

1.FONT

Nº: 8 AR

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Arcadio de Larrea.

1.2: Aragó. Saragossa. 1946

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 33666666

2.2: Mode de Mi
Àmbit 6ª

2.3: Cadència

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari

2.6:

2.7: 3.6 / 6.3 3 3.2 / 3.1 //

2.8: a8 / b8 / c8 / b8 //

A / B / C / D //

A / A / A / A //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Este niño tiene sueño..."

3.2: Son / Sants

3.3: Castel·là

3.4: Quarteta

4.OBSE/VACIONS: Anacrusi a la 4ª descendent del 1er ictus.

ARAGÓ

Presto

Es-te ni-ño tie-ne sue-ño y no se fue-da dar -
 mir que lo des-va San An-to-nio, lo des-pier -
 te san por quin Co-te ni-ño tie-ne sue-ño -
 no tie-ne ca-va ni en-va San p-tri que es car-pier -
 te - no le di-re-mos que ha-qa un -

1. FONET

Nº: 9 AR

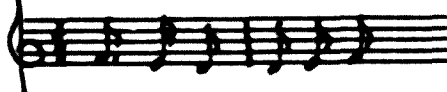
1.1: Cancionero Popular de la provincia de Huesca. J.J. de Mur.

Dictada por Joaquín Fornier.

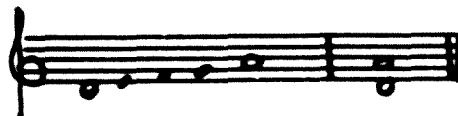
1.2: Aragó. Osca. Robres.

2. ANÀLISI MUSICAL

2.1: 321123434

2.2: Mode de Re Protus
Àmbit 5ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6: Ritme Infantil

2.7: 3.4 / 4.1 / 3.4 / 4.1 // 3.4 / 4.1 / 3.4 / 5.1 //

2.8: a8 / b8 / c8 / b8 // a8 / d8 / a8 / d8 //

A / B / A / B // A / B / Av / C //

A / A / A / A // A / A / A / A //

3. ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Este niño tiene sueño..."

3.2: Son / Nen abandonat

3.3: Castellà

3.4: 2 Quartetes

4. OBSERVACIONS:

ARAGÓ

las do-ce-án dan-do, el ni-ño lle-van-do la bis-que-ña -
ri-a lo-a-ti-en-so-lan-do.

1.FONT

Nº: 10 AR

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Arcadio de Larrea.

1.2: Aragó. Terol.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 515533

2.2: Do Major
Àmbit 6ª

2.3:

2.4: Isomètrica / isorítmica

2.5: Binari

2.6: Ritme infantil

2.7: 53 / 53 / 5.7 / 5.3 //

2.8: a6 / a6 / b6 / a6 //

A / A / B / C //

A / A / A / Av //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Las doce están dando..."

3.2: Sants

3.3: Castellà

3.4: Quarteta

4.OBSERVACIONS: Anacrísi a la 4ª descendent del 1er ictus.

ARAGÓ

A la o-rilla del ri-o la rin-que-la-va los pa-rro-queo del
mi-ño ri-ca co-la-da

1.FONT

Nº: 11 AR

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Arcadio de Larrea.

1.2: Aragó. Osa. 1947.

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 1244453

2.2: Sol Major
Àmbit 5ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 13 / 4.5 / 13 / 4.1 //

2.8: a7 / b5 / a7 / b5 //

A / B / A / C //

A / B / A / Bv //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "A la orilla del río..."

3.2: Sants

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OP SERVACIONS: Anacrusi a la 4ª descendent del 1er ictus.

ARAGÓ

Ya duérmete niño que tengo que ha- cer — la van de
pa- ra. los plañeros y co- ser.

1.FONT

Nº: 12 AR

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Arxíu de Larrea.

1.2: Aragó. Osa. 1946

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 333455

2.2: Do Major
Àmbit 5ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Ternari

2.6:

2.7: 5.5 / 5.1 / 5.5 / 5.1 //

2.8: a6 / b5 / c6 / b5 //

A / B / A / B //

A / B / A / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Ya duérmete niño..."

3.2: Treballs de la mare

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS: Anacrusi sobre la mateixa nota del 1er ictus.

ARAGÓ

A - duer. me. A mi. no que ten. go que lo. can. to. con. los pa. ra. ra. los palan.
dan y co - ser

1.FONT

Nº: 13 AR

1.1: Institut Espanyol Musicologia. Arcadio de Larrea.

1.2: Aragó. Osa. 1946

2.ANÀLISI MUSICAL

2.1: 511355

2.2: Sol Major
Àmbit 8ª

2.3:

2.4: Isomètrica / Isorrítmica

2.5: Binari compost

2.6:

2.7: 3.5 / 5.4 / 2.4 / 4.1 //

2.8: a6 / b5 / c6 / b5 //

A / B / A / B //

A / B / A / B //

3.ANÀLISI LITERÀRIA

3.1: "Aduérmete nibo..."

3.2: Treballs de la mare.

3.3: Castellà

3.4: Seguidilla

4.OBSERVACIONS: Anacrusi a 1/4 4ª descendent del 1er ictus.

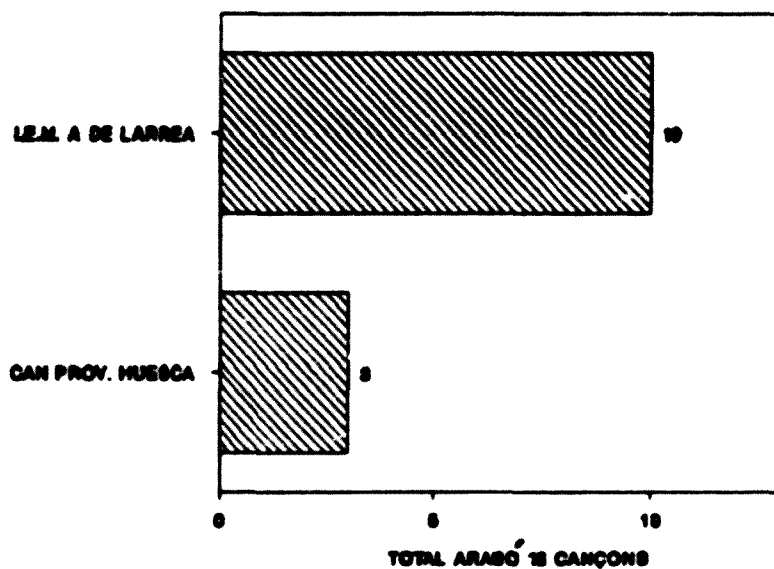
RESUM ANÀLISI MATERIALS 13 CANÇONS

FONTS

**1.1 Procedència arxivística. Recol·lector. Transcriptor.
Nom de qui l'ha dictada**

Institut Espanyol de Musicologia. Arcadio de Larrea.
10 cançons
Nos. 2-3-4-5-7-8-10-11-12-13

Cancionero Popular de la provincia de Huesca.
J.J. de Mur.
3 cançons
Nos. 1-6-9

La major part dels materials consten en el treball de Marius Schneider "Tipologia musical y literaria de la canción de cuna en España" i són part de la missió portada a terme per Arcadio de Larrea l'any 1946.

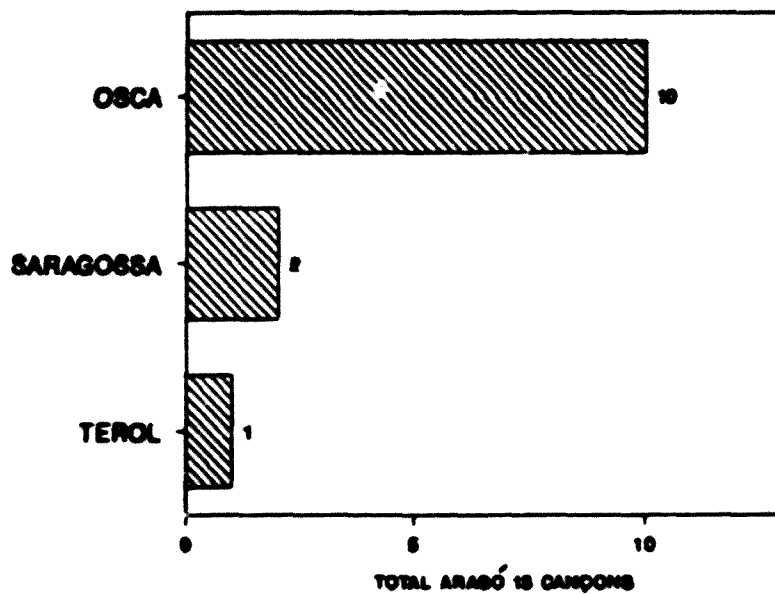

1.2 (a) Província. Comarca. Ciutat i / o poble.

Aragó. Osca.
10 cançons
Nos. 1-2-3-5-6-7-9-11-12-13

Aragó. Saragossa.
2 cançons
Nos. 4-8

Aragó. Terol.
1 cançó
Nº 10

La major part de les cançons de bressol aplegades, pertanyen a la província d'Osca. Malgrat que Saragossa i Terol tene.n els seus propis cançoners no hi ha en ells cap cançó d'aquest tipus. Les tres cançons aplegades d'aquestes províncies formen part dels materials de la missió d'Arcadio de Larrea.

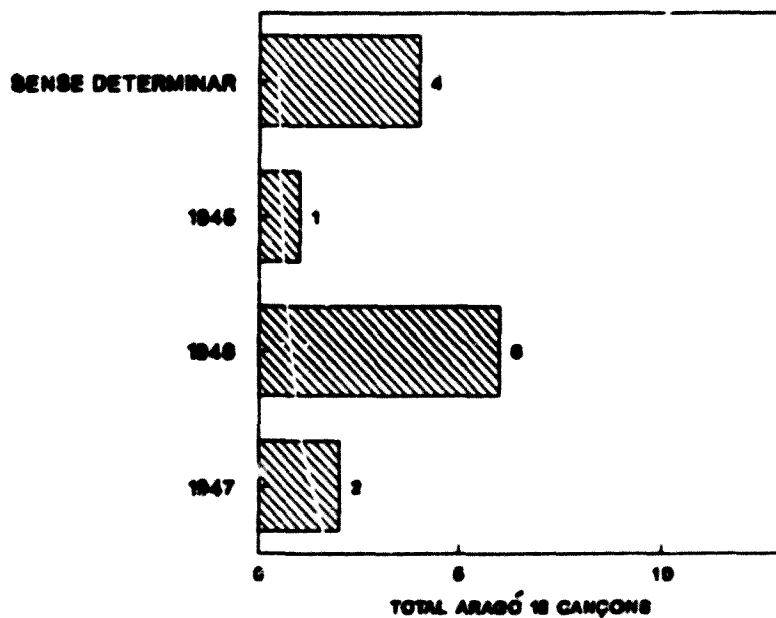
1.2 (b) Època en que s'han recol.lectat o publicat

Sense determinar data de recol.lecció
4 cançons
Nos. 1-6-9-10

1945
1 cançó
Nº 7

1946
6 cançons
Nos. 2-4-5-8-12-13

1947
2 cançons
Nos. 3-11

La major part dels materials utilitzats han estat aplegats durant l'any 1946.

ANÀLISI MUSICAL

2.1 Íncipits melòdico-rítmics

I°/III°
2 cançons
Nos. 1-11

V°/III°
3 cançons
Nos. 3-4-10

I°/VI°
1 cançó
Nº 2

V°/IV°
1 cançó
Nº 5

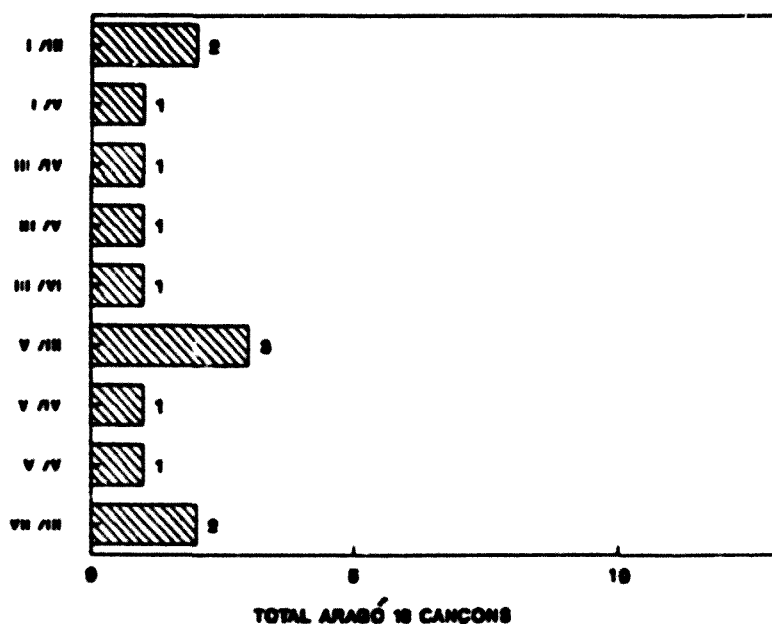
III°/IV°
1 cançó
Nº 9

V°/V°
1 cançó
Nº 13

III°/V°
1 cançó
Nº 12

VII°/III°
2 cançons
Nos. 6-7

III°/VI°
1 cançó
Nº 8

La major part dels incipits musicals comencen amb el V° i tenen com a final (1er vers) el III°.

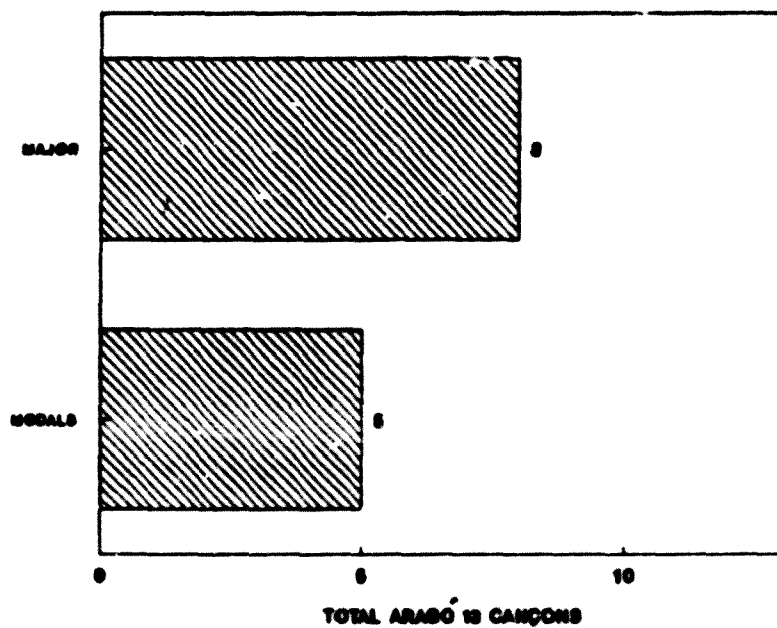
2.2 (a) Organització melòdica

Major
8 cançons

Sol Nos. 1-5-11-13
Fa Nº 4
Do Nos. 3-10-12

Modals
5 cançons

Mi Nos. 2-6-7-8
Re Nº 9

Hi ha vuit cançons en Mode Major i cinc que tenen estructura modal. D'aquests cinc, quatre presenten Mode de Mi.

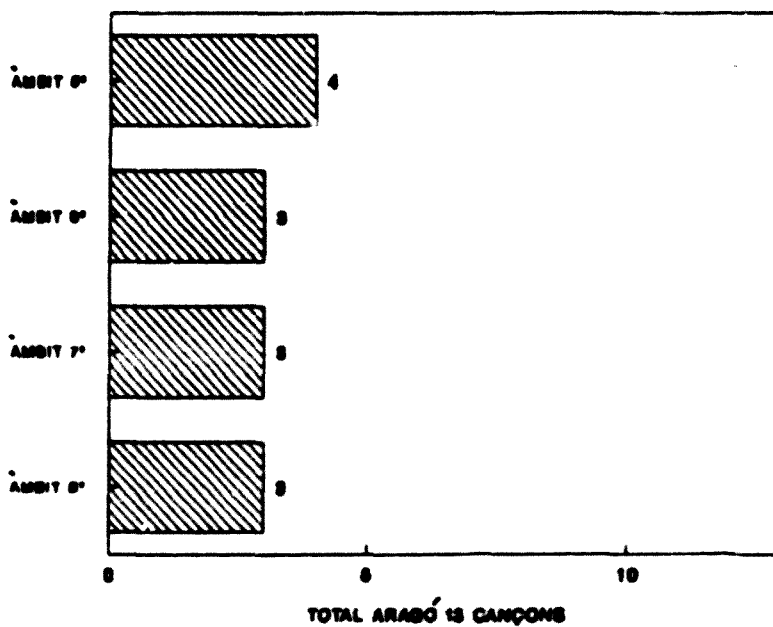
2.2 Àmbit

Àmbit 5^a
4 cançons
Nos. 1-9-11-12

Àmbit 6^a
3 cançons
Nos. 5-8-10

Àmbit 7^a
3 cançons
Nos. 2-7-8

Àmbit 8^a
3 cançons
Nos. 3-4-13

Pel que fa a l'àmbit la majoria (4 cançons) presenten àmbit de 5^a.

2.3 Particularitats melòdiques

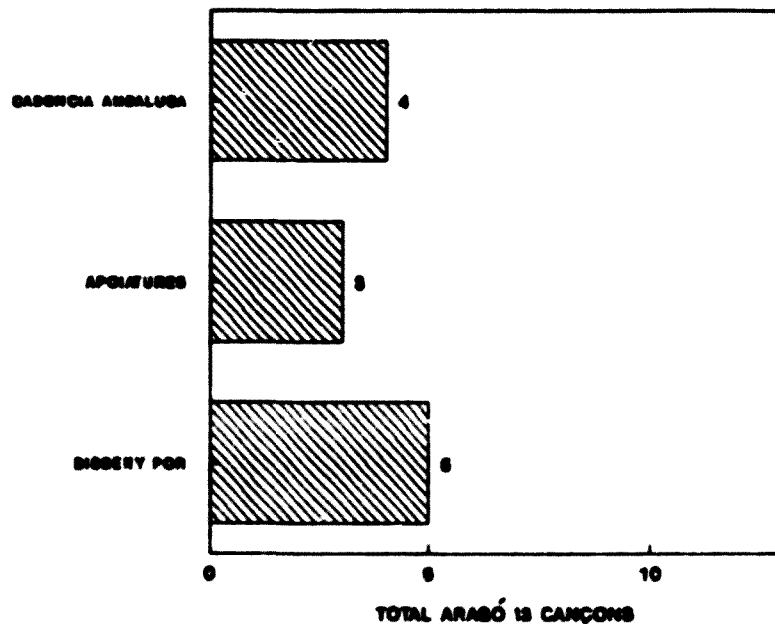
Cadència andalusa
4 cançons
Nos. 2-6-7-8

Apoiatures
3 cançons

2ª menor descendent
Nos. 2-6-7

Disseny melòdic de paraules que expressen "por"
5 cançons

Coco Nos. 1-2-3-4
Loba Nº 5

En quant a les particularitats melòdiques, apareix la Cadència andalusa en quatre cançons, les que estan organitzades melòdicament en mode de Mi.

En tres trobem apoiatures, totes a la 2ª menor descendent i en cinc fem constar el disseny melòdic que pertany a la paraula que determina el que fa por, en aquest cas el "coco" i la "loba".

2.4 Mètrica

Isometria / Isorrítmia

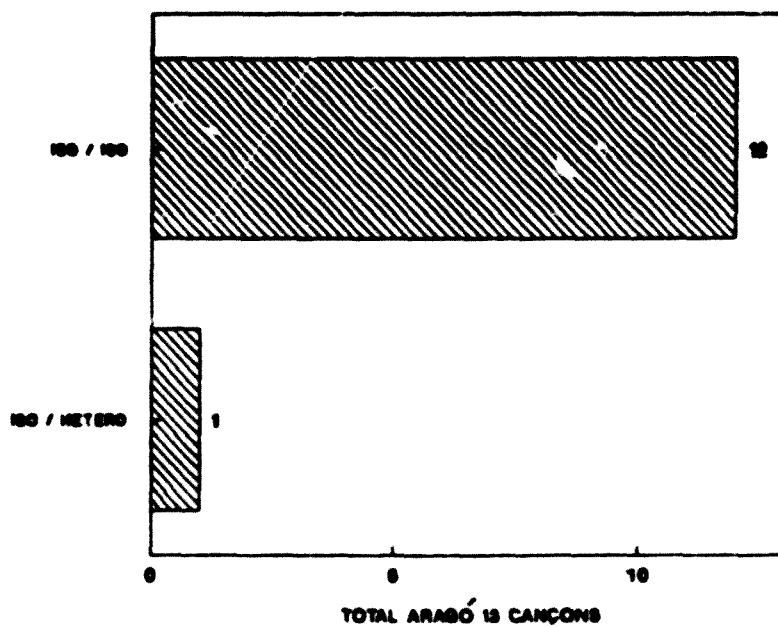
12 cançons

Nos. 2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13

Isometria / Heterorrítmia

1 cançó

Nº 1

Hi ha majoria de cançons isomètriques i isorrítmiques. Només una presenta el cas de ser isomètrica i heterorrítmica.

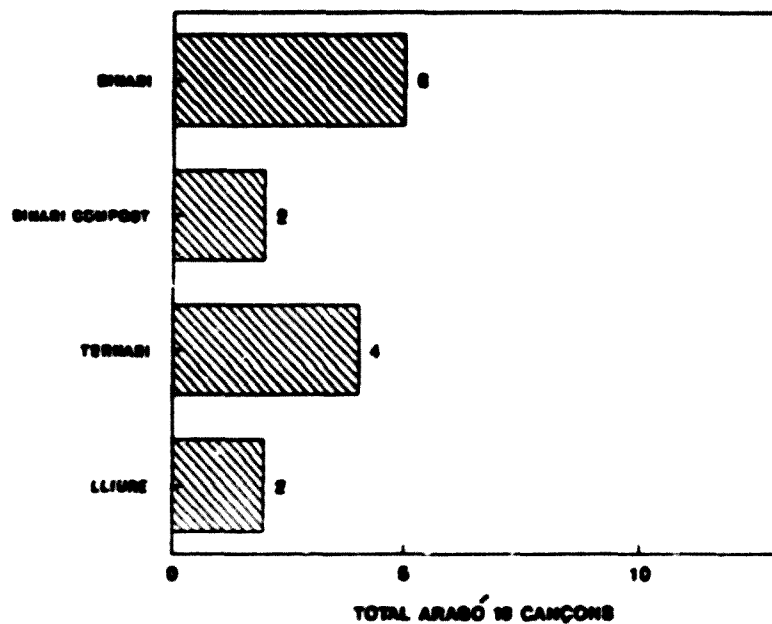
2.5 Ritme

Binari
5 cançons
Nos. 2-5-7-8-10

Binari compost
2 cançons
Nos. 3-13

Ternari
4 cançons
Nos. 6-9-11-12

Lliure
2 cançons
Nos. 1-4

El ritme binari és el majoritari. Hi ha cançons en ritme ternari i en ritme lliure.

2.6 Particularitats de tipus rítmic

Ritme infantil
4 cançons
Nos.1-5-9-10

Només es pot fer constar que hi ha quatre cançons on trobem l'anomenat ritme infantil.

2.7 Incipits i cadències

I°/I°
3 cançons
Nos.1-2-11

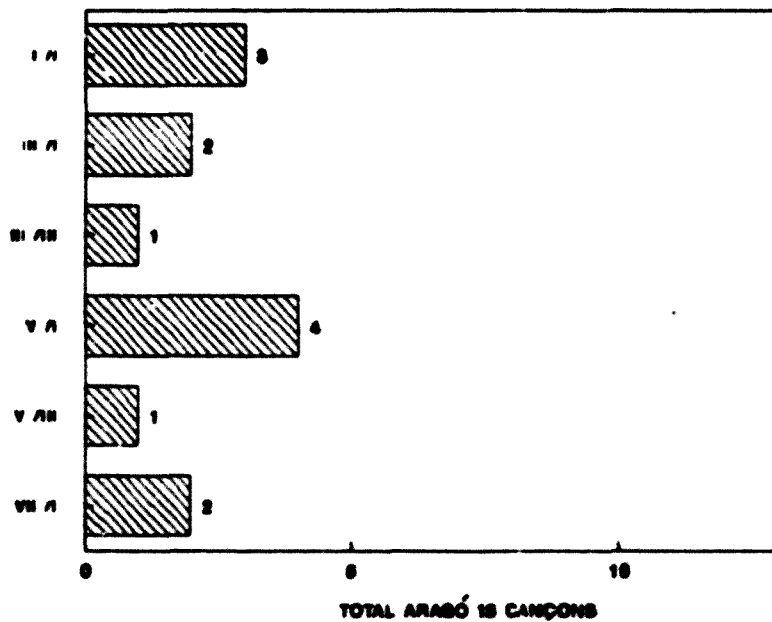
V°/I°
4 cançons
Nos. 3-4-5-13

III°/I°
3 cançons
Nos.8-9

V°/III°
1 cançó
Nº 10

III°/III°
1 cançó
Nº 12

VII°/I°
2 cançons
Nos. 6-7

La majoria correspon a les cançons que comencen en el V°. N'hi ha un total de deu que acaben en el I°.

2.8 Paral·lelismes prosòdico-melòdico-rítmics

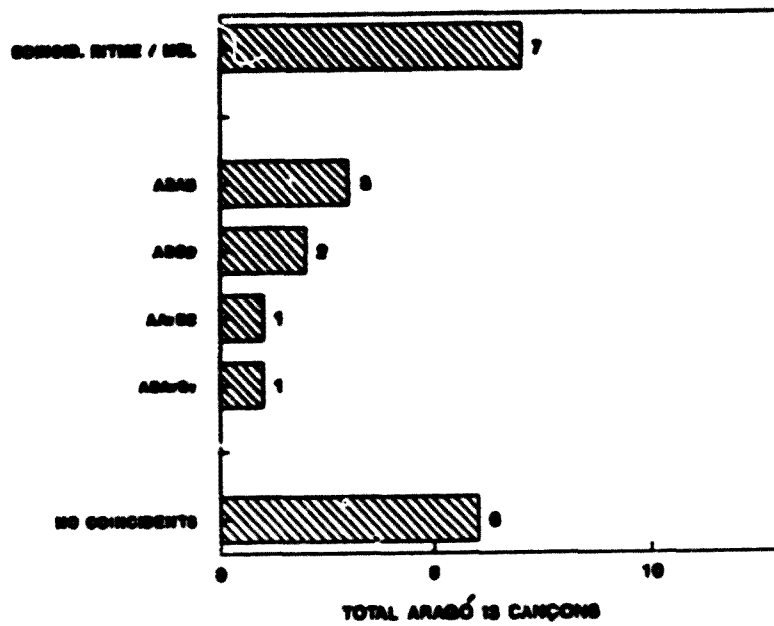
Coincidents

El mateix en melodia i ritme
7 cançons

A B A B	Nos. 1-12-13
A B C D	Nos.4-5
A AvB C	Nº 3
A B AvBv	Nº 7

No coincidents 6 cançons

A A B C	
A A A Av	Nº 10
A B A B	
A A A A	Nº 9
A B A C	
A B A Bv	Nº 11
A B C A	
A B AvB	Nº 6
A B C D	
A A A A	Nº 8
A B C D	
A B AvB	Nº 2

La major freqüència la tenen les cançons que presenten tant en melodia com en ritme l'estructura A B A B.

ANÀLISI LITERÀRIA

3.1 Íncipit literari

"Aduérmete niño ..."
5 cançons
Nos. 2-3-4-5-13

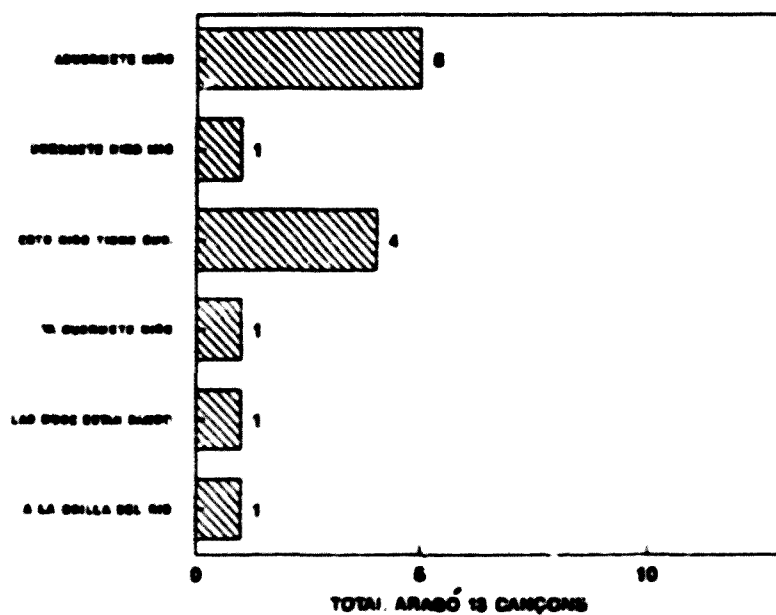
"Duérmete niño mío..."
1 cançó
Nº 1

"Este niño tiene sueño..."
4 cançons
Nos. 6-7-8-9

"Ya duérmete niño..."
1 cançó
Nº 12

"Las doce están dando..."
1 cançó
Nº 10

"A la orilla del río..."
1 cançó
Nº 11

Les que presenten l'incipit en relació a la necessitat que el nen s'adormi són majoria (set cançons).

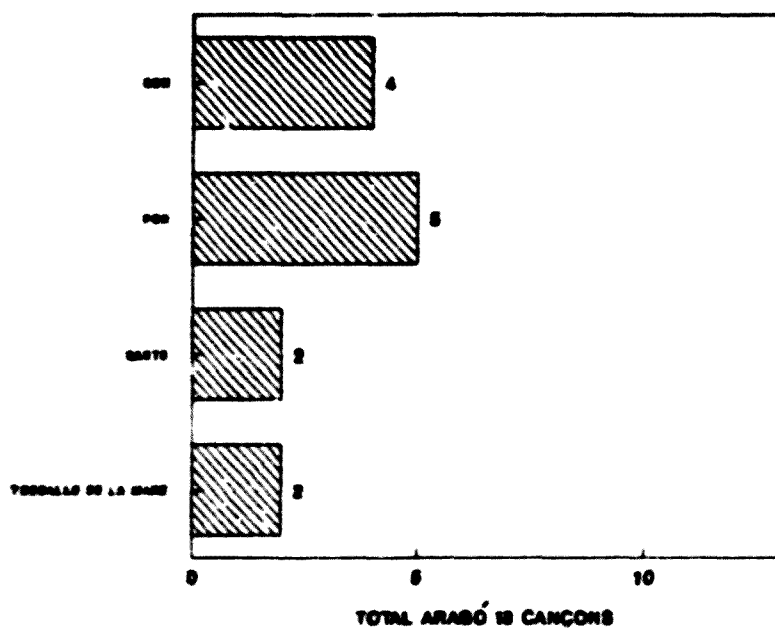
3.2 Tema

Son
4 cançons
Nos. 6-7-8-9

Por
5 cançons
Nos. 1-2-3-4-5

Sants
2 cançons
Nos. 10-11

Treballs de la mare
2 cançons
Nos. 12-13

El tema de la por és el més freqüent, seguit del de la son.
No apareix cap cançó que faci referència al nen abandonat.

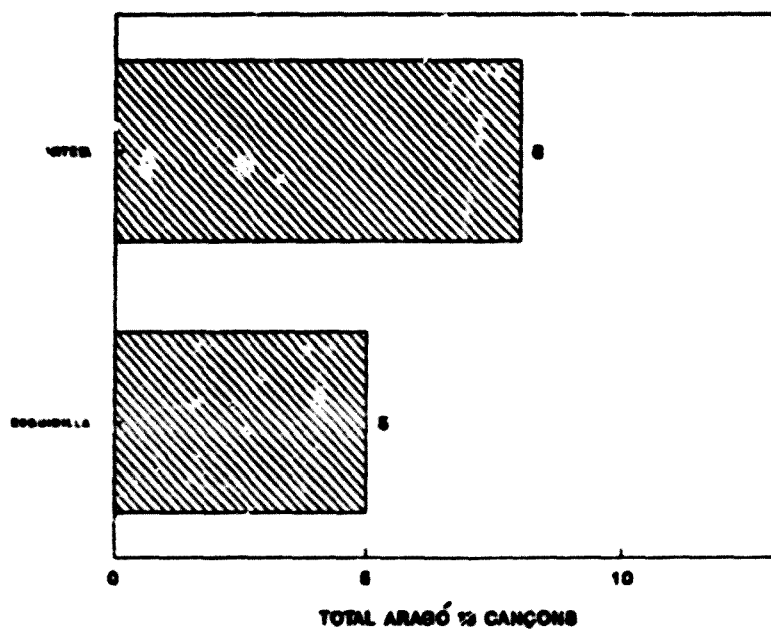
3.3 Idioma

Castellà
13 cançons
(totes)

3.4 Estructura de l'estrofa literària

Quarteta
8 cançons
Nos. 3-4-5-6-7-8-9-10

Seguidilla
5 cançons
Nos. 1-2-11-12-13

La majoria de les estrofes corresponen a l'estructura quarteta, en segon lloc apareix la seguidilla.

4 OBSERVACIONS

Síl.labes sense significació

"Ah"
i cançó
Nº 2

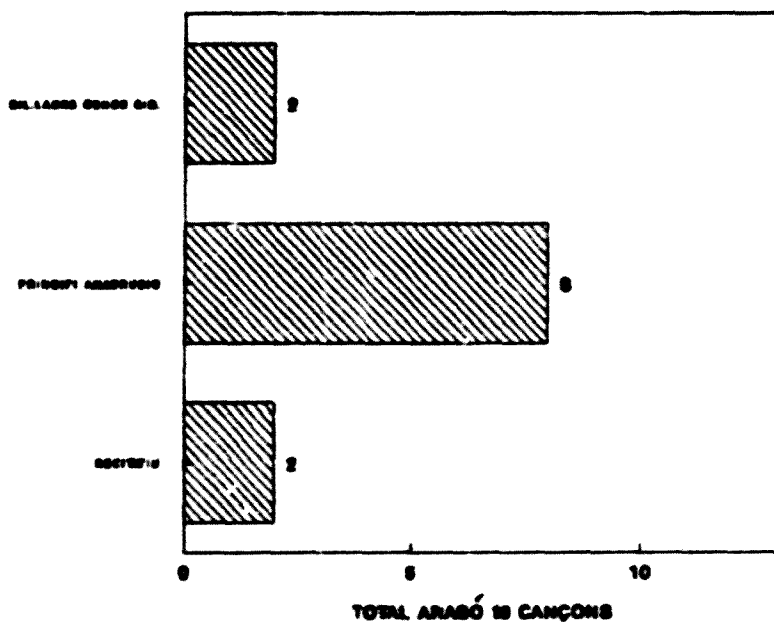
"Eh"
1 cançó
Nº 6

Espècie de recitatiu sobre la mateixa nota
2 cançons
Nos. 1-8

Anacrusi
8 cançons

Anacrusi sobre la mateixa nota del 1er ictus
Nos. 7-12

Anacrusi a la 4ª descendent del 1er ictus
Nos. 3-4-8-10-11-13

En l'apartat d'observacions hem de fer esment de la gran majoria de cançons que presenten principi anacrúsic.

Només dues contenen síl.labes sense significació i dues tenen fragments en forma de recitatiu.

COMENTARI

FONTS

Arribem a les següents conclusions a partir dels resums:

a) Els materials aplegats s'han extret de dues fonts, per una banda els materials de la missió d'Arcadio de Larrea que ja han estat utilitzats per M. Schneider¹ i el "Cancionero Popular de Huesca" de recent edició.²

b) Hi ha cançons de les tres províncies aragoneses. Podem observar que de la província que més materials s'han analitzat és de la d'Osca. Ni en el "Cancionero Musical de la província de Zaragoza" ni en el de "Cantos Populares de la província de Teruel" hi ha cap cançó de bressol. Les que ens consten d'aquestes dues províncies provenen dels materials aplegats per Arcadio de Larrea.

c) No ens consta la data en que es van aplegar les cançons del "Cancionero Popular de la província de Huesca" ni tampoc de la cançó que pertany a la província de Terol de la que M. Schneider només ens diu: "Comunicada por Arcadio de Larrea, de la província de Teruel". La resta pertanyen als anys quaranta (45-47) època de major treball en aquest sentit per part de l'I.E.M.

---

¹ SCHNEIDER, M.- 1946

² MUR BERNARD, J.J.- 1987

ANALISI MUSICAL

Pel que fa referència a l'apartat 2.1 que resumeix els Incipits melòdico-rítmics, la major freqüència correspon a les cançons que comencen en el V°.

Els finals són diversos, set cançons acaben en el III°, dues en el IV°, dues en el V° i dues en el VI°.

Cal dir que en alguns casos hi ha coincidència melòdica en l'incipit complet.

En dues melodies l'incipit està basat en els V°-I°-I°-II°-III°-V°-IV°-III°.

V° I° I° II° III° V° IV° III°

Nº 3

Nº 4

En altres dues està basat sobre els VII°-VII°-VII°-III°-III°-III°-III°-III°.

VII° VII° VII° III° III° III° III° III°

Nº 6

Nº 7

En quatre melodies es dona el començament V^o - I^o per a continuar després de formes diferents.

La majoria de les melodies analitzades estan organitzades en mode major (8 melodies). Les altres tenen organitzacions modals, quatre en mode de mi.

Curiosament no en trobem cap amb les característiques organitzacions d'escala andalusa o gamma espanyola.

L'àmbit més freqüent és en aquest cas el de 5^a, no en trobem amb extensió més enllà de l'octava, en resum unes extensions força corrents.

En l'apartat 2.3 que fa referència a les particularitats melòdiques, hem de fer constar que apareix en quatre melodies la cadència andalusa. Les quatre melodies tenen organització melòdica en mode de mi.

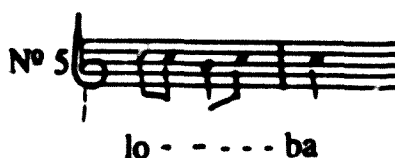
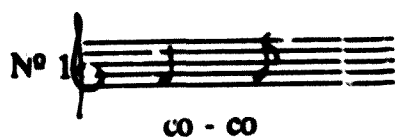
Fem constar les quatre cadències:

The image displays five musical staves, each representing a different cadence. The first staff is labeled 'Model' and shows a simple melodic line with a final note on a higher pitch. The subsequent four staves are labeled 'N° 2', 'N° 6', 'N° 7', and 'N° 8'. Each of these four staves shows a more complex melodic line with a final note on a higher pitch, characteristic of the Andalusian cadence. The notation includes various note values and rests, and the staves are grouped together by a vertical line on the right.

Tres melodies presenten apoiatures a la 2ª menor descendent.

Es fan constar com a particularitat melòdica els dissenys corresponents a les paraules que expressen por.

En els materials d'aquesta regió hi ha dues variants textuais: "coco" en quatre cançons i "loba" en una.

El disseny melòdic per a aquestes paraules és descendent en quatre cançons, en una és ascendent.

En l'apartat 2.4 dedicat a la mètrica constatem que la majoria dels materials es classifiquen com a isomètrics i isorrítmics.

Només una ve escrita sense compàs.

El ritme, que ve constatat en l'apartat 2.5 ens mostra un ventall de possibilitats però la major freqüència és per a les melodies en ritme binari simple. (Cinc melodies de tretze)

Com a particularitat rítmica destacable, fem constar que hi ha quatre cançons que presenten l'anomenat "ritme infantil" ³

En l'apartat 2.7 veiem clarament que de 13 cançons de bressol analitzades n'hi ha tres que comencen sobre el Iº, cinc que ho fan sobre el Vº (la major freqüència), tres sobre el IIIº i dues sobre el VIIº.

³Veure capítol Aclariments

Pel que fa als finals, dotze cançons acaben sobre el I° i una sobre el III°.

Ens adonem que les cançons Nos. 3-4 són pràcticament iguals, transcrites en diferent to pel mateix transcriptor. També són iguals les Nos. 6-7, mostren petites diferències.

En l'apartat 2.8 que fa referència al **parallelisme prosòdico-melòdico-rítmic** es fa constar: l'anàlisi mètric del text i l'anàlisi de les frases melòdiques i de les frases rítmiques.

Trobem set cançons en les que coincideixen melodia i ritme, en quatre models diferents. Les altres sis, no tenen la melodia i el ritme coincident, combinen ritmes variats amb melodies més iguals o a la inversa, ritmes sempre iguals amb melodies diferents.

ANÀLISI LITERÀRIA

Pel que fa als texts de les cançons de bressol aragoneses s'ha de fer constar que totes són escrites en castellà i que les estructures estròfiques que apareixen són la seguidilla i la quarteta, amb predomini d'aquesta última.

No apareix cap altre tipus d'estrofa literària.

Pel que fa al tema de les cançons predomina el que fa referència a la por (5 cançons de 13). Quatre cançons fan referència al "coco" i una a la "loba".

Segueixen en freqüència les que fan referència a la son (4 cançons), dues parlen dels treballs de la mare i dues més fan referència al que hem classificat com sants. També apareix referència al tema sants, en les cançons Nos.6-7-8-9, però estan comptabilitzades en el tema son perquè aquesta temàtica apareix en primer lloc. Les referències són a Sant Antoni, Sant Joaquim, Sant Martí i la Verge.

No apareix cap referència al nen abandonat ni hi ha cap cançó que es pugui considerar de cita. Tampoc se'n troba cap amb referències màgiques.

Pel que fa als incipits literaris, trobem algunes repeticions.

Cinc cançons comencen "Aduérmete niño..."

Nº 2	Aduérmete niño que el coco vendrá, y si no te duermes se te llevará.¡Ah!
Nº 3-4	Aduérmete niño hermoso que va a venir el coco y se lleva a los niños que duermen poco.
Nº 5	Aduérmete niño hermoso mira que vendrá la loba, preguntando de casa en casa donde está el niño que llora.
Nº 13	Aduérmete niño que tengo que hacer, lavar los pañales planchar y coser.

Les Nos. 3-4 tenen el mateix text. S'observa que en tres cançons al primer vers se li afegeix hermoso.

Totes cinc tenen una introducció imperativa en la que se li diu al nen que dormi, hi ha un desenvolupament i una conclusió. El desenvolupament ve introduït pel que i la còpula y introdueix la conclusió.

Encara que totes tenen igual introducció, no es desenvolupen igual ni tenen la mateixa conclusió. En les Nos. 1-5 i 13 no hi ha conclusió.

La Nº 12   **Ya duérmete niño**
                          que tengo que hacer,
                          lavar los pañales
                          planchar y coser.

Té l'incipit semblant a les anteriors, podria ser que s'hagués fet una variació en ajuntar la Y que possiblement anava com a introducció amb la a de "Aduérmete", quedant el començament tal com el veiem escrit. Continua igual que la Nº 13.

Les Nos. 6-7-8 i 9, comencen "Este niño tiene sueño..."

Nos. 6-7   **Este niño tiene sueño**
                          y no se quiere dormir,
                          que lo duerma San Antonio
                          y el glorioso San Martín.

Nº 8 Es idèntica a la anterior en els tres primers versos, varia l'últim per y el glorioso San Joaquín.

Nº 9   **Este niño tiene sueño**
                          y no se puede dormir,
                          que lo duerma San Antonio
                          lo despierte San Joaquín.

Només una comença "Duérmete niño mío..."

Nº 1   **Duérmete niño mío**
                          que viene el coco
                          y se lleva a los niños
                          que duermen poco.

Té les mateixes característiques que les que començaven per "Aduérmete niño".

Hi ha dues cançons en les que s'anomena a la Verge. No tenen el mateix incipit.

Nº 10   **Las doce estan dando
el niño llorando,
la Virgen María
lo está consolando.**

En aquesta estrofa elideixen la y que hauria d'anar al principi del segon vers.

Nº 11   **A la orilla del río
la Virgen lava,
los pañales del niño
rica colada.**

En la primer la Verge consola al nen que plora, en la segona la Verge fa feina, es podria considerar en la temàtica de treballs de la mare.

CONCLUSIONS

Dels resums de les anàlisis dels materials d'Aragó podem extreure'n algunes conclusions:

Les cançons són curtes, de quatre versos.

Els texts fan referència a temes diferents, el de la por i el de la son, són els que predominen i també fan referències als Sauts-Verge en cinc cançons tot i que només en comptabilitzem dues perquè com ja s'ha dit abans apareix primer la temàtica de la son.

Pel que fa a la melodia predominen les organitzades en mode major, això dóna a les cançons un caire tranquil. La resta són modals:

majors	61,5% (8 cançons)
modals	38,5% (5 cançons)

Apareix la cadència andalusa en quatre cançons, les que tenen organització modal. L'àmbit més freqüent és el de 5ª.

El ritme majoritari és el binari, simple i compost.

De 13 cançons 12 presenten isometria i isorítmia i en trobem quatre que presenten l'anomenat ritme infantil.⁴

Només dues cançons presenten síl·labes sense significació.

---

⁴Veure capítol Aclariments